

Tartu Ülikool
Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Ühiskonnateaduste instituut
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava

Lilian Tivas

**Julgeolek erakondade Facebooki lehekülgedel 2015. aasta
Riigikogu valimiste eel**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Maie Kiisel, PhD

Tartu 2015

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad.....	4
1.1. Julgeolekuolukord valimiste eel	4
1.2. Poliitiline kommunikatsioon ja julgeolekuriskid.....	6
1.3. Kopenhaageni koolkonna julgeolekustamise teooria	7
1.4. Poliitiline valimiskampania sotsiaalmeedias	8
1.5. Varasemad uuringud Eestis	12
2. Uurimistöö eesmärk, valim ja analüüsimeetod	14
3. Tulemused	16
3.1. Julgeolekutemaatika osapoolte konstrueerimine	16
3.2. Julgeolekuohu konstrueerimine	21
3.3. Lahendused julgeolekuohule	24
3.4. Postituste auditooriumipoolne vastukaja	25
4. Järeldused ja diskussioon	26
4.1. Edasised uurimissuunad	28
Kokkuvõte	29
Summary.....	30
Kasutatud materjalid.....	31
Lisad	34
Lisa 1. Kvantitatiivse kontentanalüüsi kodeerimisjuhend.....	34
Lisa 2. Kodeeritud postitused	37
Lisa 3. Videote transkriptsioonid	39

Sissejuhatus

2013. aasta novembris alguse saanud Ukraina kriis, sellele järgnenud Krimmi annekteerimine Vene Föderatsiooni poolt ning Donbassi regioonis toimuv lahingutegevus on julgeolekust teinud meedias päevakajalise teema, mis on idanaabri agressiivse välispoliitika tõstnud teravamalt ka meie teadvusesse. Euroopa ja Läänemere piirkonna julgeolekukeskkonna pingestumise tõttu kujunes 2015. aasta Riigikogu valimiste kampaaniates just julgeolek üheks olulisemaks kõnepunktiks ja arutelukohtaks.

Eelpoolmainitud sündmused on tekitanud Eesti ühiskonnas ärevusfooni ning julgeoleku teemal on kasvanud sotsiaalne tellimus. Arutlevas avalikus sfääris pead tõstev ohutunne ja meedia reaktsioonid loovad keskkonna, milles tekkinud küsimustele peavad poliitikud ärevuse maandamiseks ja lahenduste väljatoomiseks reageerima.

Käesoleva töö eesmärk on aidata lahti mõtestada ja lahti seletada erakondlikku kommunikatsiooni ning valimistaegset kõneainet ning leida erinevusi ja sarnasusi selle vahel, kuidas erakonnad temaatikat käsitlevad. Uurides, kuidas kõnelevad poliitikud julgeolekust valimiseelsel perioodil, vaatlen, kuidas defineeritakse julgeolekut, mis on erakondade sõnavõttudes risk, mida nad valijatele välja pakuvad, kuidas konstrueeritakse julgeolekuteemaatika osapooli ja julgeolekuohte, ning kui tuuakse välja ka konkreetseid lahendusi või ettepanekuid, siis millised need on.

2015. aasta kevadel on mitme meie teaduskonna töö fookuses julgeolek, ent käesolev töö keskendub sotsiaalmeedias edastatavate poliitiliste sõnumite analüüsimisele. Facebook on võrdlemisi uus ning huviäratav meedium, mis võimaldab parteidel oma vaateid esitada mitmekesiste formaatide kaudu ning valijaga ka aktiivsesse dialoogi astuda. Oluline küsimus on, kas see dialoog ka päriselt toimub.

Töö esimeses osas annan ülevaate valimiseelsest julgeolekuolukorrast ja ärevusfoonist, julgeolekuriskide konstrueerimisest poliitilises kommunikatsioonis ning sotsiaalmeediakampania eripäradest. Töö teises osas kirjeldan kasutatavat uurimismeetodit ja moodustatud valimit. Kolmandas osas tutvustan kontentanalüüsi tulemusi ning seletan neid näitlikustades lahti.

1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad

1.1. Julgeolekuolukord valimiste eel

Mitmed välispoliitikaekspertid ja poliitikud, teiste seas ka Toomas Hendrik Ilves (Blair, 2015), Anders Fogh Rasmussen (Nael, 2014) ja Barack Obama (Einmann, 2014) on väitnud, et Ida-Ukrainas toimuv lahingutegevus on väga palju muutnud julgeolekumaastikku maailmas ja Eestis.

Venemaa rikkus rahvusvahelist õigust, annekteerides iseseisva Ukraina territooriumi. Rahutustest alguse saanud sõjalist konflikti Ida-Ukraina Donbassi regioonis, Donetsk ja Luhanski oblastites, on püütud lahendada jõuliste meetmetega. Euroopa Liidu poolse vastureaktsioonina on kehtestatud Venemaale majandussanktsioone, mille ülesanne on suurendada agressori poliitilist isolatsiooni.

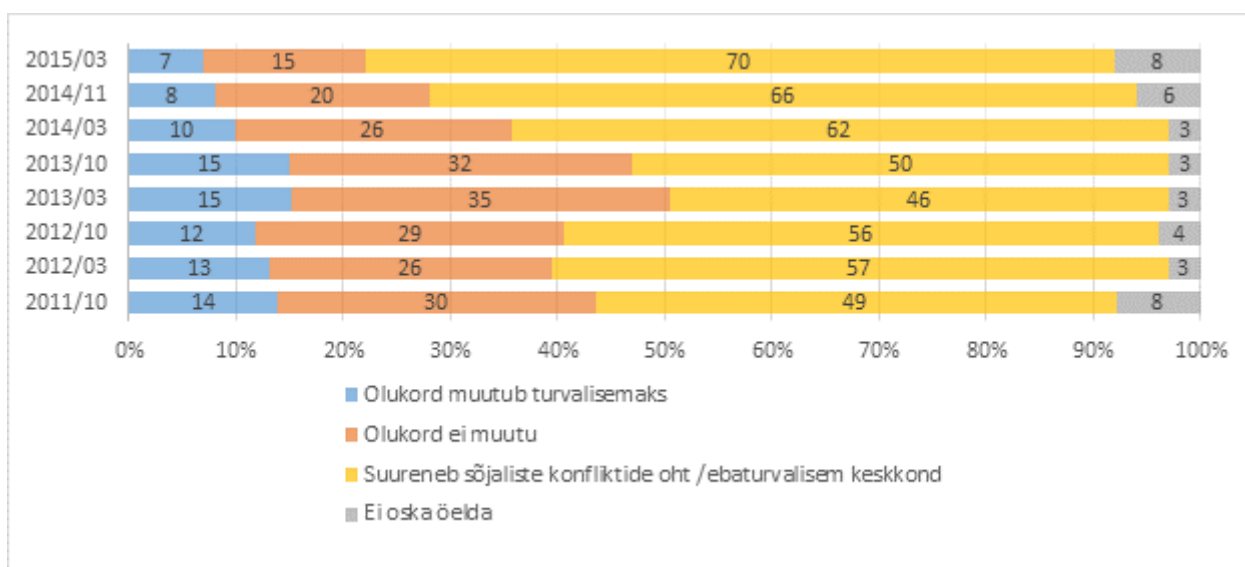
Sõjalist konflikti üritasid osapooled diplomaatiliselt lahendada ka Minski rahuläbirääkimistel, kuid seal allkirjastatud lepet pole sisuliselt täidetud, sest venemeelsed separatistid jätkavad Minskis sõlmitud relvarahu rikkumist. Meie idanaabri agressioon on põhjustanud vägivalda, tuhandeid tsiviilohvreid ning jätkuvat riikidevahelist diplomaatiliste ja majandussuhete pingestumist.

Ukrainas toimuvat on nimetatud hübriidsõjaks, mis rakendab ulatuslikult käsilasi, loob külmutatud konflikte, kasutab avalikustamata või salajasi kokkuleppeid, loob mõjusfääre ning ja manipuleerib väljaspool Venemaad, endise Nõukogude Liidu piires asuvate etniliste vähemustega (Neneth, 2015).

Üleilmastumise tõttu on Eesti osa rahvusvahelisest julgeolekukeskkonnast ning lahutamatu seotud selle arengutega. Seega on Ukraina kriisi mõjul avalikus debatis ning ajakirjanduses kerkinud üles murekohad ja pinged seoses Venemaa potentsiaalse mõjutus- ja sõjategevusega ka meil. Meie kaitsevõime ja välispoliitilise olukorra üle on muret tundnud nii välismaa poliitikud kui ka ajakirjanikud. Briti kaitseminister Michael Fallon väitis, et Eestis, Lätis ja Leedus võidakse etniliste pingete sütitamiseks kasutada propagandat, küberrünnakuid ja märgistamata Vene sõdurite sissetungi (Delfi, 2015), ning Andres Fogh Rasmussen hindas väga tõenäoliseks ohtu, et Venemaa võib hübriidsõja taktikat kasutades sekkuda ka Baltikumi (Randlo, 2015). Katri Raik (2015) on kirjeldanud, et Krimmi annekteerimise järel tulid paljud

välisajakirjanikud Narva, pärides, kas ka siin on separatistlikud meeleolud ja oht rahutuste tekkeks. Ajakirjanikele on tema arvates järjekindlalt seletatud, et rahutusi ilma provokatsioonideta ei tule ning Eestis elavad venelased on rahumeelsed ja kannatlikud inimesed.

Ärevusfooni tõusust annab aimdust 2015. aasta märtsikuus läbi viidud julgeolekuteemaline küsitlusuuring (Kivirähk, 2015). Uuringust selgus, et 70% Eesti elanikkonnast on arvamusel, et eeloleval aastakümnel suureneb maailmas ebastabiilsus ja kasvab sõjaliste konfliktide tõenäosus. Selle arvamuse populaarsus on viimase kaheksa küsitluse jooksul stabiilselt tõusnud, kerkides eriti 2014. aasta märtsikuisest küsitlusest, kui sellele avaldasid tõenäoliselt mõju ohvriterohked rahutused Kiievis ning Krimmi annekteerimise algündmused.

Joonis 1. Olukord maailmas eeloleval aastakümnel, 2011-2015 võrdlus (Kivirähk, 2015:18).

Eesti riiki ähvardavate ohtudena võib 71% elanike arvates toimuda organiseeritud rünnak Eesti riiklike infosüsteemide vastu (nn küberrünnak), 61% hinnangul võib mõni välisriik sekkuda Eesti poliitika või majanduse mõjutamiseks oma huvides (Kivirähk, 2015:22). Maailma mastaabis näeb 64% eestlastest ohtu Venemaa tegevuses oma mõjuvõimu taastamiseks endise NSV Liidu territooriumil (Kivirähk, 2015:20)

Arvamus, et ulatuslik sõjaline rünnak mõne välisriigi poolt on tõenäoline, oli viimase läbi viidud uuringu järgi 36 protsenti, ning see näitaja on 2010. aastast alates elanikkonna silmis pea kolmekordistunud (Kivirähk, 2015:23). Sellele toetudes võib väita, et inimesteni on

jõudnud reaalsus, et sõda pole kauge ja meisse mittepuutuv, vaid käegakatsutav ja aktuaalne nähtus.

Eelnevad näited võimaldavad kinnitada, et muutunud välispoliitilises olukorras on julgeolekust saanud päevakajaline teema, mis, erinevalt sub-poliitilistest küsimustest on kogu ühiskonda ja avalikku sfääri puudutav ajakriitiline probleem, mis püstitab poliitikutele väljakutse ning kohustuse teemaga tegeleda.

1.2. Poliitiline kommunikatsioon ja julgeolekuriskid

Käesoleva töö üks eesmärk on vaadata, kuidas kõnelevad poliitikud julgeolekust. See hõlmab seda, kuidas defineeritakse julgeolekut, mis on erakondade sõnavõttudes risk, mida nad valijatele välja pakuvad ja millistele lähtekohtadele need riskid baseeruvad.

Riskiühiskonna teooria autorile Ulrich Beckile (2005) tuginedes on tänapäevased riskid globaalse mastaabiga ja inimtajuga hoomamatud. Riskid pole mitte reaalsest kogemusest sündinud, vaid sotsiaalselt konstrueeritud arutelu ja kujutlusvõime tulemus. Riske tuleb eristada ohtudest, sest ohud on kollektiivsed, aga riskid on individualiseeritud. Mis mõne jaoks on risk, ei pruugi seda teise jaoks üldse olla. Igaühel on riski olemusest ja selle lahendamisest oma isiklik arusaam, mida mõjutavad maailmavaade, sotsiaal-kultuuriline taust ning poliitilised seisukohad.

Seega on julgeolekuriski määratlemine pidevalt erinevate võitlevate vaatekohtade tallermaa, milles julgeoleku konstrueeritus ekspertsüsteemide ja poliitikute süsteemis on oluline signaal või seeme ka n-õ tavalisele inimesele, poliitiliste sõnumite sotsiaalses reaalsuses kontekstualiseerijatele.

Inimesed ei ole võimelised hoomama kogu informatsiooni, mis võiks neid või nende heaolu potentsiaalselt ohustada, ning keeruline on hoida pilk peal kõigil detailidel, mis võivad meid mõjutada, seega toetume me ekspertidele, sealhulgas ka poliitikutele, et nad haldaksid ja sorteeriks meid eest informatsiooni, ja teavitaksid meid ohtude eest (Brunschot ja Sherley, 2005:648).

Uudeberg (2009), kes uuris julgeolekuidentiteedi seost ohu tajumisega, leidis, et poliitikute ohu hindamine ning selle pinnalt tehtud otsused mõjutavad riigi sisemisi poliitikaid ning valikuid rahvusvahelisel areenil. Ohu tajumine (beckilikus vaates riskihindamine) on üheks olulisimaks sisendiks julgeolekupoliitiliste koalitsioonide moodustamisel, riigi enda kaitsevõime suurendamisel, vähendamise ning majandusstrateegilisel välissuhtlusel.

Kuna valimiskampaania on uute ideede, teemakäsitluste, lahenduste ja algatuste tekkeks viljakas pinnas, on oluline see, kuidas poliitikud julgeolekut lahkavad ja kuidas riskistsenaariumit sõnastavad. Kvaliteetne valimisdebat on valijale vajalik selleks, et ta oskaks eristada, mida üks või teine erakond teha kavatseb, ning et selgineksid erakondade maailmavaatelised ja väärtuselised seisukohad ja arusaamad.

1.3. Kopenhaageni koolkonna julgeolekustamise teooria

Julgeoleku-uuringute Kopenhaageni koolkonna julgeolekustamise (*securitization*) teooria kirjeldab protsessi, mille kaudu riiklikud tegutsejad muudavad teatud teemasid julgeolekuküsimuseks, mis võimaldab neil seeläbi võtta ohtude maandamiseks kasutusele erimeetmeid. Julgeolekustamise protsessi õnnestumiseks on vajalik ka see, et avalikkus seda sellisena vastu võtaks (Buzan, Wæver ja de Wilde, 1998:25).

Julgeolekustamise eesmärgiks võib olla soov mingitelt teemadelt tähelepanu ära juhtida, teatud võtetega patriotismi suurendada või muude meetoditega avalikku arvamust muuta (Uudeberg, 2009:20)

Teooria aluseks on väide, et ohud ja julgeolek ei ole mitte objektiivselt hinnatav tõsiasi, vaid ohtude intensiivsus ning problemaatilisus määratletakse neid just julgeolekuprobleemidena käsitledes, kõneakti kaudu. Sõnastades mingi teema julgeolekuküsimusena, “kutsutaksegi” see julgeolekuprobleemina ellu (Mälksoo, 2009:1774).

Julgeolekustamise protsessi lahkamine on seega julgeoleku mõiste jõupoliitilise kasutuse analüüs: vaadeldakse, kes on julgeolekustav struktuur (indiviid, grupp, riik, valitsus või rahvusvaheline institutsioon), kes ikkagi lõpuks ütleb, mis on ohtlik; mis on julgeolekustamise referentobjekt (mis on ohus); kes on ohu põhjustaja ja millistel tingimustel saadab

Julgeolekustamist edu ehk tagatakse avalikkuse toetus teatud teemade käsitlemiseks julgeolekuteemadena (Mälksoo, 2009:1774; Uudeberg, 2009).

Julgeoleku-uuringute Kopenhaageni koolkonna teooria kohaselt eristatakse tänapäeval peamiselt viit julgeolekusektorit, mida kasutan ka käesolevas töös ohtude ja ohutegurite kaardistamiseks (Buzan, Wæver ja de Wilde, 1998:22-23):

- **Militaarsektor** kätkeb endas teemasid, mis puudutavad sõjalisi jõudusid ja riigikaitset. Ohtudeks võivad olla nii riigipööre, sõjaline sissetung kui ka vägivaldsed rahutused.
- **Poliitiline sektor** hõlmab riigi suveräänsust, legitiimsust ja ideoloogiaid. Ohu all võivad olla näiteks seadused, riiklikud institutsioonid või riigiaparaadi toimimine.
- **Majandussektori** raames võivad ohu allikaks olla põhjustada riiklikul tasandil tekkinud rahaliste vahendite vähesus, majanduskriis või pankrot.
- **Sotsiaalse sektori** keskmes on kollektiivne identiteet, mis on sõltumatu riigist. Peamised teemad on rahva jätkusuutlikus, kultuur, keel, religioon ja (im)migratsioon.
- **Keskkonnasektor** tegeleb kohaliku ja globaalse keskkonna ja looduse küsimustega.

Esiletoodud viis sektorit mõjutavad enim julgeolekut ning moodustavad osakese keerulisest süsteemist. Jaotus on valitud just selliselt, et need valdkonnad aitaksid kaasa julgeolekustamise dünaamikale ning oleksid seda selgitavad (Gering, 2014:29).

Samas on julgeolekustamise teoorial ka kriitikuid. McDonald (2008:2) leiab, et Kopenhaageni koolkonna julgeolekutemaatika käsitus on liialt kitsas, sest vaid kõneakte uurides välistatakse teised representatsiooniviisid (näiteks pildid, videod või materiaalsed esemed), ning seetõttu jäävad uurimata elemendid, mida tekst ei edasta.

1.4. Poliitiline valimiskampania sotsiaalmeedias

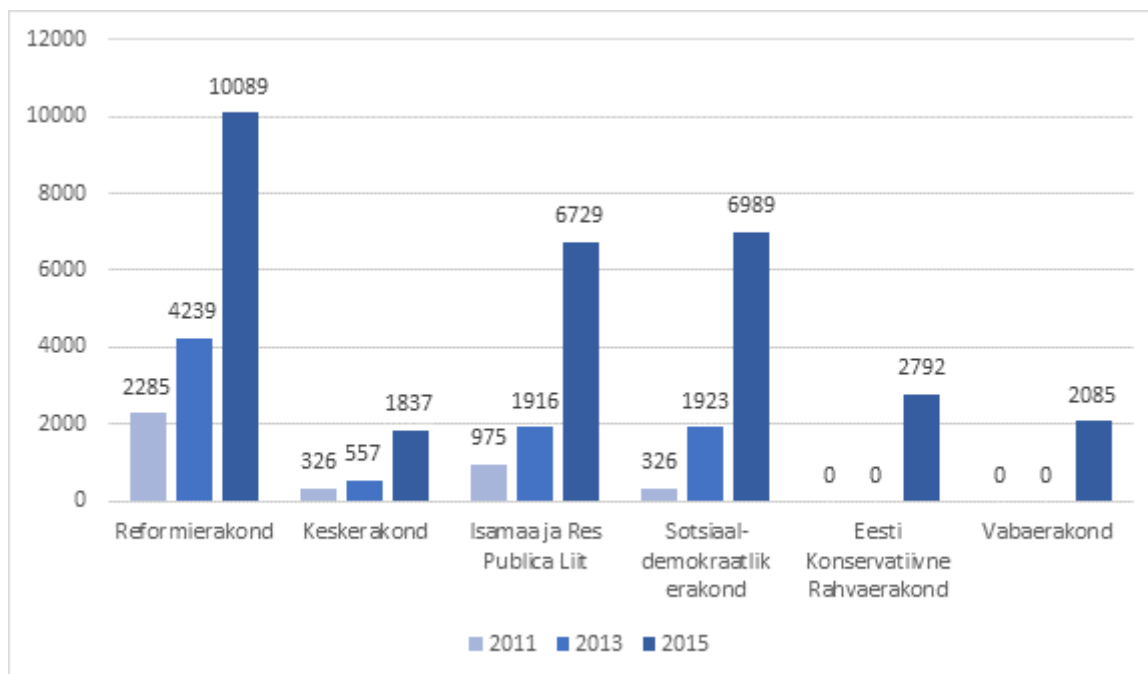
Sotsiaalmeediast on viimaste valimiste vältel saanud poliitikute jaoks üks oluline kampania osa – vahend, mille kaudu suurendada oma sõnumite mõju ja leviku ulatust ning toetada põhikampania tegevusi. Sotsiaalmeedia kaudu küsitakse kodanike tagasisidet, kogutakse rahalisi toetusi, kontrollitakse kampania sõnumite mõju ning tutvustatakse teistel

platvormidel edastatud sõnumeid. Näiteks jagatakse blogipostitusi, arvamusaluseid ja artikleid ning reklaamitakse tele- ja raadiosaateid.

Samas kasutatakse sotsiaalmeediat järjest enam ka eraldiseisva kampaaniavahendina, mitte pelgalt lisandina. See tähendab seda, et sotsiaalmeediasse postitatakse rohkem uut, just spetsiaalselt selle kanali jaoks loodud sisu. Sisuloomes on levinud lühiintervjuud, teabegraafika, illustratsioonid ning lühitekstid, mis aitavad rõhutada või lahti seletada teatud teemapunkte või valimislubadusi.

Chadwick (2006) kirjutab, et sotsiaalmeedia kasutamise tulemusena tekib pluralistlikum ning konkurentsivõimelisem parteisüsteem, kus uutel erakondadel on suurem tõenäosus saavutada edu. Tõenäoliselt ei tohiks erakondade Facebooki kampaaniat uurides ka poliitilise jõu suurus ja rahaliste ressursside olemasolu mingit määravat rolli mängida. Rahaliste vahendite kõrval on kampaania mõju rohkem sõltuvuses sellest, kui efektiivselt ja oskuslikult osatakse sotsiaalmeedia erinevaid omadusi (nt interaktiivsus või kiirus) enda kasuks ära kasutada.

Kõik Eesti suuremad erakonnad on Facebookis esindatud ning viimase kahe aasta jooksul on erakondade fännide arv nende lehekülgedel pea kolmekordistunud. Kui vaatlusesse lisada veel ka kandidaatide isiklikud leheküljed, oleksid need näitajad tõenäoliselt veel suuremad.

Joonis 2. Eesti erakondade Facebooki lehekülgede jälgijate arv, 2011, 2013 ja 2015 võrdlus (Reinsalu, 2011; Valimised 2013... , 2013; autori andmed).

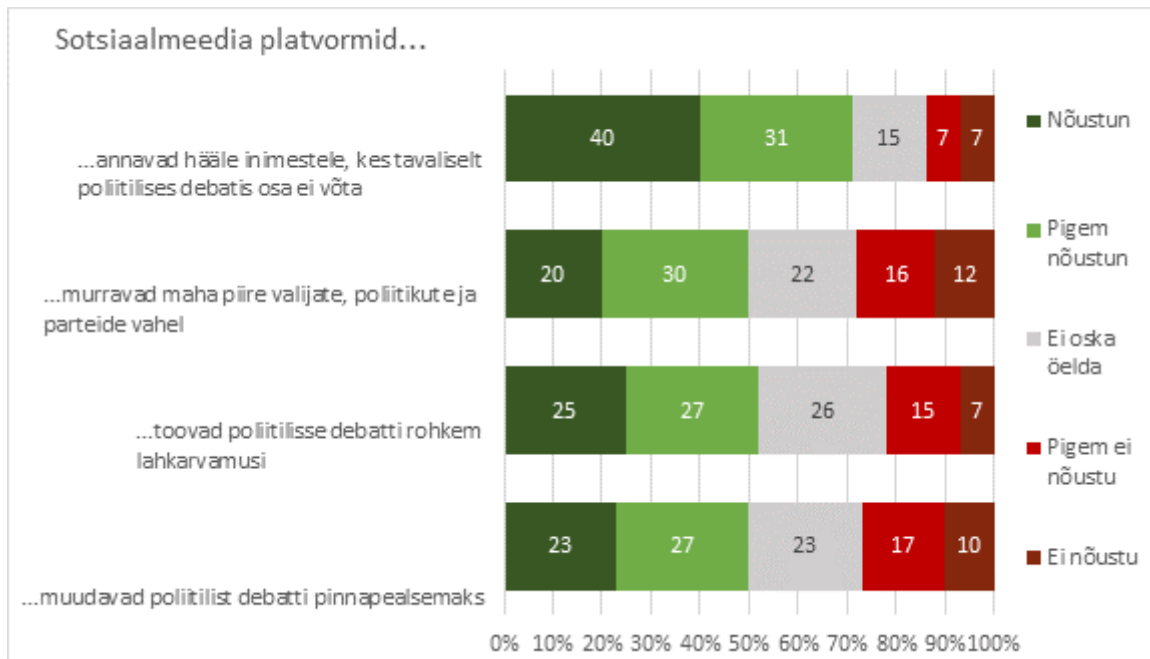
Seda, et ka valijate jaoks on hakanud poliitiline kommunikatsioon ja sotsiaalmeedia omavahel lõimuma, näitavad uuringu Mina. Maailm. Meedia. (2014) viimased andmed. Poliitilise sisuga toetus- või protestikampaaniaga on Facebookis liitunud 30 protsenti küsitletutest ning sotsiaalmeedias on poliitilistel teemadel infot postitanud, kommenteerinud, küsimusi esitanud või poliitikuga ühendust võtnud 15 protsenti küsitletustest.

Kuigi poliitikahuvilised satuvad suurema tõenäosusega poliitilistele lehekülgedele, pole aktiivse huvi ilmutamine tingimata vajalik eelduseks, et poliitiliste sõnumiteni jõuda. Isegi need sotsiaalvõrgustike kasutajad, kes aktiivselt ja teadlikult ennast poliitikaga ei seosta, saavad suure tõenäosusega sellest osa, kui postitused sõprade-tuttavate kaudu uudisvoogudele jõuavad (Strandberg, 2013:1331).

Gurevitch, Coleman ja Blumler (2009:171) leiavad, et sotsiaalmeedia laiendab osaliste ringi, kes saavad määrata valimiste olulisemaid teemapunkte, tuues nõnda poliitilise kõneaine kujundamise protsessi väikese nihke. See pole enam pelgalt poliitiku või ajakirjaniku kaksikmissioon, vaid vastav võimalus laieneb ka tavakodanikele, kelle sõnumid on sotsiaalmeedia kaudu avaliku debati osad.

Seega on veebipõhise kommunikatsiooni ning poliitilise debati vahelist suhet uurides tõstatatud normatiivsest meediateooriast lähtuv küsimus, kas internet suudab debatiks luua parema avaliku sfääri kui traditsiooniline massimeedia? Dobek-Ostrowska ja Garlicki (2013) hinnangul on selleteemalised mõtisklused on jõudnud tulemuseni, et sotsiaalmeedia on tõepoolest ajendiks uutmoodi poliitilisele mõttevahetusele, ning võib avalikku diskursust muuta kaasavamaks ja demokraatlikumaks, kuid see ei tähenda automaatselt, et debatt oleks valgustatum ja argumenteeritum.

Sarnased arvamused ilmnid ka hiljutises Ipsos MORI poolt Suurbritannia parlamendivalimiste eel läbi viidud uuringust – avalikkusel on kahetised tunded Facebookis toimuva poliitilise debati osas (Skinner, 2015). Ühelt poolt leitakse positiivsete nähtudena, et sotsiaalmeedia annab debatis hääle inimestele, kes tavaliselt sellest osa ei võta (peamiselt noored, 18- kuni 24aastased), ning et sotsiaalmeedia murrab maha formaalseid piire valijate ning poliitikute ja erakondade vahel. Teisalt leiavad vastanud, et suurenenud osalus võib tulla poliitilise debati kvaliteedi arvelt, tuues aruteludesse rohkem lahkarmamusi, ja muutes debatti pinnapealsemaks.

Joonis 3. Mil määral nõustute või ei nõustu järgnevate väidetega? (Skinner, 2015).

Uuringutest (Conover et al, 2011) on ilmnenu, et kuigi ideoloogiliselt vastandlikud grupid suhtlevad teineteisega sotsiaalvõrgustikes küll, on see pigem harvaesinev nähtus, ning enamasti organiseeruvad poliitiliselt aktiivsed internetikasutajad isoleeritud, homogeensetesse kogukondadesse, mida eristavad poliitilised eelistused. Seega toimub enamasti poliitilisest debatist polariseeritud tasandil, sarnaselt meelestatud inimeste ringis, kus enamasti vahendatakse informatsiooni, mis kinnitab nende varasemaid vaateid.

Mis tõstatab aga küsimuse, kui kvaliteetne saab olla poliitiline diskussioon erakondade postituste all, kui selles osalevad inimesed on enamasti sarnaste vaadetega, ning ei toimu vastanduvate arvamuste edastamist? Tõenäoliselt võib ka Eestis Facebooki kontekstis leida aset situatsioon, mil osalus on tõepoolest suurenenud, kuid sellele ei järgne demokraatiasse sobilikku valimiste-eelset arutelu.

Veel 2011. aasta Riigikogu valimiste kampaaniate ajal olid kandidaadid üksmeelel, et sotsiaalmeedia ei ole kampaaniategevustes kanda kinnitanud ning ei mõjuta valimistulemusi mingil määral. Erakondade leheküljed olid algelisel tasemel ning kampaania analüüs näitas, et poliitikud kasutasid sotsiaalmeediat pigem isiklikumat laadi sõnumite saatmiseks ja vähem poliitilisteks diskussioonitõstatusteks. Kampaaniad olid oma olemuselt ühepoolsed ja passiivsed – kommentaarid ei olnud väga levinud, ning vastused esitatud küsimustele tulid hilja või üldse mitte. Seega oli osalus ja kaasamine minimaalne (Reinsalu, 2011).

Soome 2011. aasta parlamendivalimiste kampaaniat uurinute jaoks ilmnemise sarnased tendentsid. Strandberg (2013) on märkinud, et sotsiaalmeedia olulisus oli tollal keskpärane ning sellel oli väike mõju kodanike tegelikele valimistulemustele, sest poliitikute internetitegevusele pöörati vähe tähelepanu.

Minu analüüs võimaldab varasemaid uuringuid arvesse võttes osaliselt testida, kas dialoogilisuse puudumise sotsiaalmeedia poliitilistes aruteludes põhjustas pigem Facebooki kasutamise varajane arenguetapp, või on asi poliitilise kommunikatsiooni olemuses, poliitikute ja kasutajate suhtlemisharjumustes.

1.5. Varasemad uuringud Eestis

Julgeolekuteemaatikast on Tartu Ülikooli riigiteaduste instituudis uuritud märkimisväärselt palju, võttes enamasti vaatluse alla ühe konkreetse poliitilise valdkonna, mille julgeolekustamist Kopenhaageni koolkonna teooria ja kõneaktide kaudu analüüsiti. Valimiskampaania sõnumite julgeolekukäsitlusega pole siiani lõputööd tegeletud.

Oma töös tõmban paralleele kõige rohkem Cairit Eiti bakalaureusetööga (2015), kes uuris julgeolekustamist poliitikute arvamuskirjeldustes Riigikogu valimiste eel. Mainitud tööl ja käesoleval tööl on taotluslikult mitu ühist nimetajat – sama ajaperiood, samad vaadeldud erakonnad ning võrreldavad uurimisküsimused, et diskussioonis saaks vaadelda, kas näiteks sotsiaalmeedias ilmnemise tendentsid on sarnased ka trükimeedias, või käsitletakse erinevates kanalites edastatud julgeolekuteemalisi sõnumeid ka erinevalt.

Poliitilist valimiskampaaniat Facebookis, seal edastatavaid sõnumeid ning nende vastukaja auditooriumi poolt pole varem sellisel kujul, nagu käesolevas töös, Tartu Ülikoolis vaadeldud.

Kristina Reinsalu poolt juhitud 2011. aasta Riigikogu valimiste online-kampaaniate analüüs keskendus rohkem veebilehekülgedele, blogide ja sotsiaalmeediakanalite sisu kvalitatiivsele võrdlusele, kui konkreetse teema sõnumite edastamise analüüsile. Ometi on see hea vaatluskoht mõtestamiseks, kuidas on valimiskampaaniad sotsiaalvõrgustikes viie aastaga muutunud.

Osalus- ja aruteludemokraatia võimalusi erakondade veebides on uurinud Eli Lilles (2010), kelle töö eesmärk oli teada saada, kas ja kui teadlikult rakendatakse internetti demokraatia teenistusse. Lilles leidis, et erakonnad sai osalusvõimaluste tähtsustamise järgi jaotada kaheks. Ühtede jaoks tähendas osalemine pelgalt füüsilist kohalolekut, enda identifitseerimist erakonna liikmena või kampaanias kaasa löömist, teise osa jaoks on oluline pakkuda osalemiseks ka veebi võimalusi. Autor leidis, et 2009. aasta oli esimene, mil paljud erakonnad tekitasid valijate jaoks võimaluse oma lehel või oma kampaaniaveebi lehel ideede kommenteerimiseks ning oma arvamuse välja ütlemiseks. Vähemalt näiliselt anti valijatele võimalus internetis kaasa lüüa ning oma panus kampaaniasse anda.

Hanna Šein-Meier uuris 2009. aasta kohalike omavalitsuste valimiste online-kampaaniaid aga hoopis ajalehtede veebikülgede ja uudisportaalide baasilt (2010). Tema leidis oma tulemustes, et interaktiivsust ei ole valimisreklaamides kuigi aktiivselt kasutatud ning debatis osalemise võimalused praktiliselt puudusid.

Lillese (2010) ja Šein-Meieri (2010) tööd keskendusid ametlikele veebilehekülgedele, käesolev töö vaatleb see-eest Facebooki lehekülgi. Ometi on neil kahel mingil määral kattuvusi ja sarnasusi.

2. Uurimistöö eesmärk, valim ja analüüsimeetod

Käesoleva bakalaureusetöö põhiline eesmärk on võrrelda, kuidas käsitlevad Eesti erakonnad oma 2015. aasta Riigikogu valimiste kampaaniates julgeolekutemaatikat, võttes aluseks erakondade Facebooki postitused. Sellest tulenevalt on uurimisküsimused järgmised:

1. **Kuidas konstrueerivad erakonnad julgeolekutemaatika osapooli?**
2. **Kuidas konstrueerivad erakonnad julgeolekuohtu?**
3. **Kas ja milliseid lahendusi toovad erakonnad toovad välja julgeolekuohule?**
4. **Kui palju saavad julgeolekuteemalised postitused auditooriumilt vastukaja?**

Töös võtan vaatluse alla need kuus Eesti erakonda, kes esitasid valimiskomisjonile registreerimiseks täisnimekirjad: Keskerakond, Reformierakond, Isamaa ja Res Publica Liit, Sotsiaaldemokraatlik Erakond, Eesti Vabaerakond ja Eesti Konservatiivne Rahvaerakond.

Osaliste nimekirjadega erakonnad jätsin uuringust välja, sest nende tajutav osakaal avalikus poliitilises debatis on üsna väike, sisulist arutelu toimus vähe ning häältetulemus oli kasin. Leidsin, et nende kaasamine ei anna tööle palju lisandväärtust.

Kontentanalüüsi üldkogumi moodustavad postitused, mis on tehtud eelnevalt nimetatud lehekülgedel ajavahemikus 1. jaanuar kuni 28. veebruar 2015, mil toimus kõige aktiivsem kampaaniategevus. Uuring on küll lühiajaline, kuid võttes arvesse, et valimiskampaaniad on poliitilise kommunikatsiooni intensiivseim faas, mille eesmärgiks ongi valitud rõhuasetusi manifesteerida ning end programmiliselt teistest eristada, annab see loodetavasti piisavas mahus uurimismaterjali. Postituste auditooriumipoolse vastukaja uurimiseks lähtun kvantitatiivsetest näitajatest nagu meeldimised, jagamised ja kommentaaride arv.

Facebookis on kõigil erakondadel samasugused võimalused oma sõnumite edastamiseks ning kampaaniakulutused suurt rolli siin ei oma. Facebook on käesolevas töös ainuke vaadeldav sotsiaalmeediaplattform, sest on ainsana ühtlaselt populaarne nii kandidaatide, erakondade kui ka valijate hulgas ning võimaldab pikemate tekstide postitamist.

Postituste analüüsimiseks rakendan kontentanalüüsi, mille arvuliste tulemuste toestamiseks ja täiendamiseks toon siin-seal välja illustreerivamaid ja kõnekamaid tekstinäiteid. Täiendavad

tsitaadid aitavad loodetavasti muuta järeldusi üksikasjalikumaks, tuua välja teistsuguseid perspektiive ning seeläbi kirjeldada uuritavat teemat põhjalikumalt.

McQuaili (2000:445) definitsiooni kohaselt on kontentanalüüs meediatekstide süstemaatilise, kvantitatiivse ja objektiivse kirjeldamise meetod, mis on kasulik tekstide klassifitseerimiseks, mõju määratlemiseks, erinevate kanalite või erinevate perioodide võrdlemiseks. Samas ei sobi kontentanalüüs sisu varjatud tähenduse väljatoomiseks. Creswell ja Clark (2007) leiavad, et kvalitatiivse ja kvantitatiivse analüüsi tulemuste kombineerimine annab tõenäoliselt võimaluse jõuda sisukamate ja ulatuslikemate tulemusteni ning aidata vastata ka nendele uurimisküsimustele, mida vaid ühe meetodi kasutamine ei võimalda. Lisaks aitavad ühe uurimismeetodi tugevused teise meetodi nõrkuseid tasakaalustada.

Analüüsiühikuteks on kõik erakonna ametlikule Facebooki lehele tehtud postitused, mis käsitlevad kasvõi osaliselt julgeolekut. Sealhulgas ei ole nõudmiseks, et sõna „julgeolek“ oleks mainitud. Ohust võivad kõneleda ka viited sõjale, immigratsioonile, kaitsepoliitikale jms. Postituse autoriks peab olema erakond ise, sest vaid nii saab olla kindel, et uuritud postitused kannavad edasi nende ametlikku valimiskampania sõnumit.

Seminaritöö ajal sooritatud proovikodeerimise põhjal võin väita, et koostatud kodeerimisjuhend aitab vastata püstitatud uurimisküsimustele ning erinevaid erakondi omavahel julgeolekutemaatika baasil võrrelda.

Kodeerimist viisin läbi iseseisvalt, pärast valimiskampania lõppu. Kuna mitmed postitused sisaldasid videomaterjali (intervjuusid, saatelõike, reklaame), pidasin oluliseks ka nende transkribeerimist, et kodeerimine toimuks võrdselt pinnalt. Videomaterjal ei võtnud kasutusele visuaalseid rõhuasetusi, vaid vaatasin vaid tekste. Kodeeritud postitused on üles loetletud Lisas 2 ning transkriptioonid saab leida Lisast 3.

3. Tulemused

Vaatlusalusel perioodil tehti erakondade Facebooki lehekülgedel kokku 609 postitust: Isamaa ja Res Publica Liit 146, Reformierakond 105, Sotsiaaldemokraatlik erakond 87, Keskerakond 100, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond 70 ning Vabaerakond 101 postitust.

Nendest julgeolekuteemalisi postitusi oli kokku 53: Isamaa ja Res Publica Liidul 19 (13%), Reformierakonnal kümme (10%), Sotsiaaldemokraatlikul erakonnal viis (6%), Keskerakonnal kuus (6%), Eesti Konservatiivsel Rahvaerakonnal kuus (9%) ja Eesti Vabaerakonnal seitse (7%). Kõige suurem julgeolekutemaatiliste postituste osakaal oli seega IRL-il.

Kõik julgeolekuteemalised postitused edastasid sõnumit teksti kujul, 24% neist sisaldasid veel omakorda ka videomaterjali (transkriptsioonid toodud välja Lisas 3) ning kahe postituse näol oli tegemist pildiga. Peamiseks kõneisikuks oli 86% korral vastavat erakonda esindav poliitik, kõikidel teistel juhtudel ajakirjanik või uudistetoimetus.

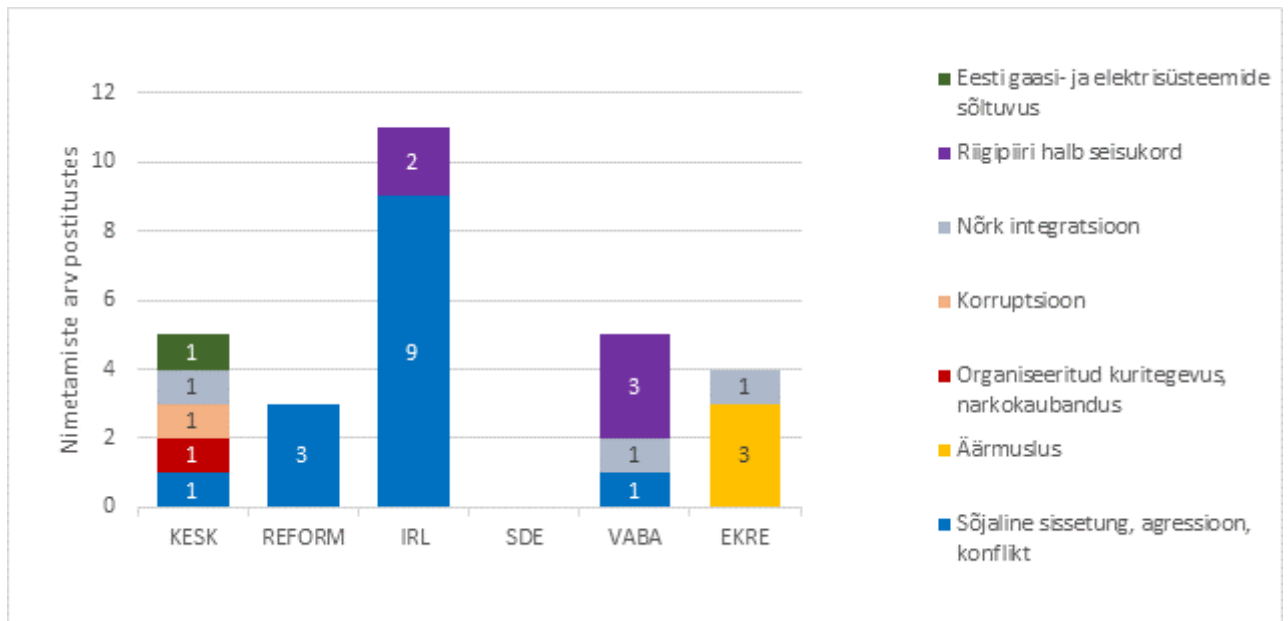
Järgnevatel joonistel kasutan erakondade tähistamiseks järgmisi üldlevinud lühendeid: Reformierakond – Reform, Keskerakond – Kesk, Isamaa ja Res Publica Liit – IRL, Sotsiaaldemokraatlik erakond – SDE, Vabaerakond – Vaba, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond – EKRE.

3.1. Julgeolekutemaatika osapoolte konstrueerimine

Kuna julgeolek on mõneti defineeritav ja hinnatav läbi nende ohtude, mis sellele vastanduvad, uurisin esimesele uurimisküsimusele („Kuidas konstrueerivad erakonnad julgeolekutemaatika osapooli?“) vastamiseks nelja ohtu puudutavat tegurit.

Esiteks vaatlesin seda, mida loetakse julgeoleku ohuteguriks ehk otseseks võimaliku kahju põhjustajaks.

Kõikide erakondade kokkuvõttes nägid poliitikud suurima ohutegurina sõjalist sissetungi, agressiooni või konflikti (50%). Kordagi ei mainitud ohutegurina küberrünnakut, rahvusvaheliste terrorivõrgustike tegevust ega massihävitusrelvade levikut.

Joonis 4. Postitustes nimetatud ohutegurid erakondade lõikes.

Keskerakond oli ohutegurite nimetamisel kõige mitmekesisem: probleemi nähti nii energiajulgeolekus, integratsioonis, korruptsioonis, organiseeritud kuritegevuses kui ka võimalikus agressioonis.

Reformierakond teisi ohutegureid peale sõjalise sissetungi, agressiooni või konflikti ei nimetanud. IRL püsis samuti valdavalt eelnimetatud teemal, tõstatades lisaks veel paaril korral ka riigipiiri halva seisukorra.

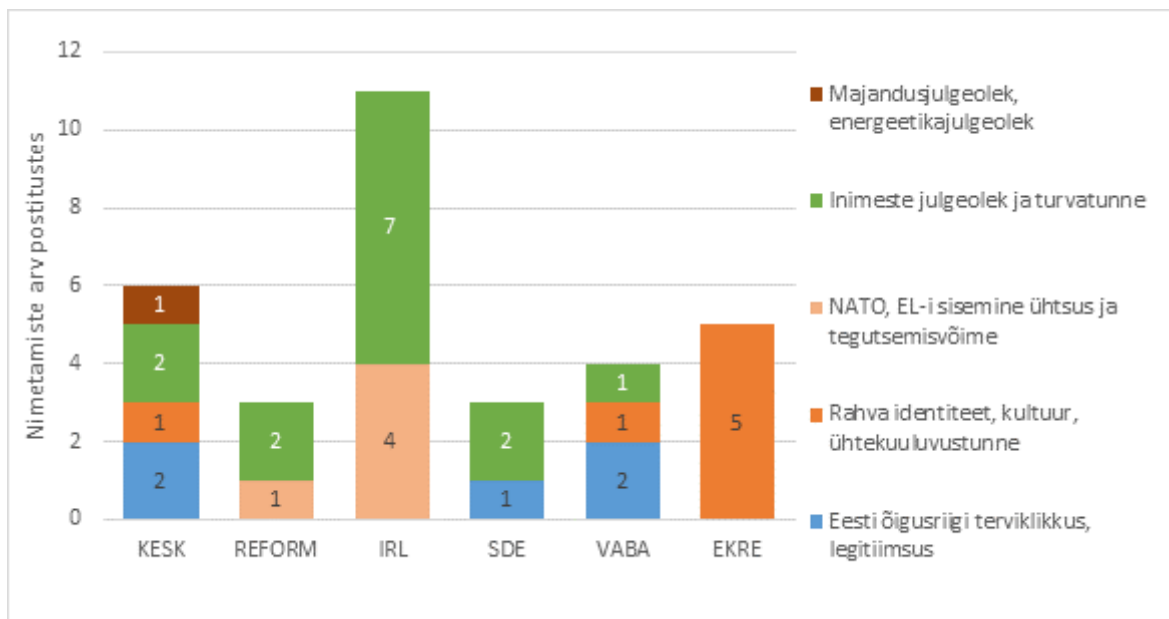
Sotsiaaldemokraatlik erakond torkab silma sellega, et nende postituste kodeerimisel ei tulnud välja ühtegi nimetatud ohutegurit. See viitab muidugi postituste suhteliselt väikesele arvule, ent võib tähendada ka seda, et julgeolekust räägiti üldisemalt ja laiemalt, konkreetseid ohutegureid välja toomata.

Vabaerakond kõneles ohutegurina enim riigipiiri halvast seisukorrast ning EKRE tõi muuhulgas ohutegurina ainsana ja enim välja äärmuslust.

Teiseks uurisin seda, mida loevad erakonnad ohustatavateks objektideks. Julgeolekuohu konstrueerimisel defineeritakse enamasti ka objekt, mis vajab kaitsmist – selleks on kas riik või inimesed üldiselt, majandus, mingi liidu sisemine ühtsus, kultuur või keskkond.

Kõige läbivamalt nimetasid erakonnad julgeolekuohu all olevaks objektiks inimeste julgeolekut ja turvatunnet (44%), teisel kohal oli rahva identiteet, kultuur ja

ühtekuuluvustunne (22%). Ükski erakond ei toonud ohustatavate objektide all välja küberturvalisust ega riigisaladusi.

Joonis 5. Postitustes esinevad ohustatavad objektid erakondade lõikes.

Keskerakond oli parteidest taaskord temaatiliselt kõige varieeruvam, puudutades majandus- ja energeetikajulgeolekut, inimeste üldist julgeolekut ja turvatunnet, rahva identiteeti, kultuuri ja ühtekuuluvustunnet ning Eesti õigusriigi terviklikkust ja legitiimsust.

Reformierakond ja IRL nägid ohustatava objektina veel ka NATO, EL-i sisemist ühtsust ja tegutsemisvõimet.

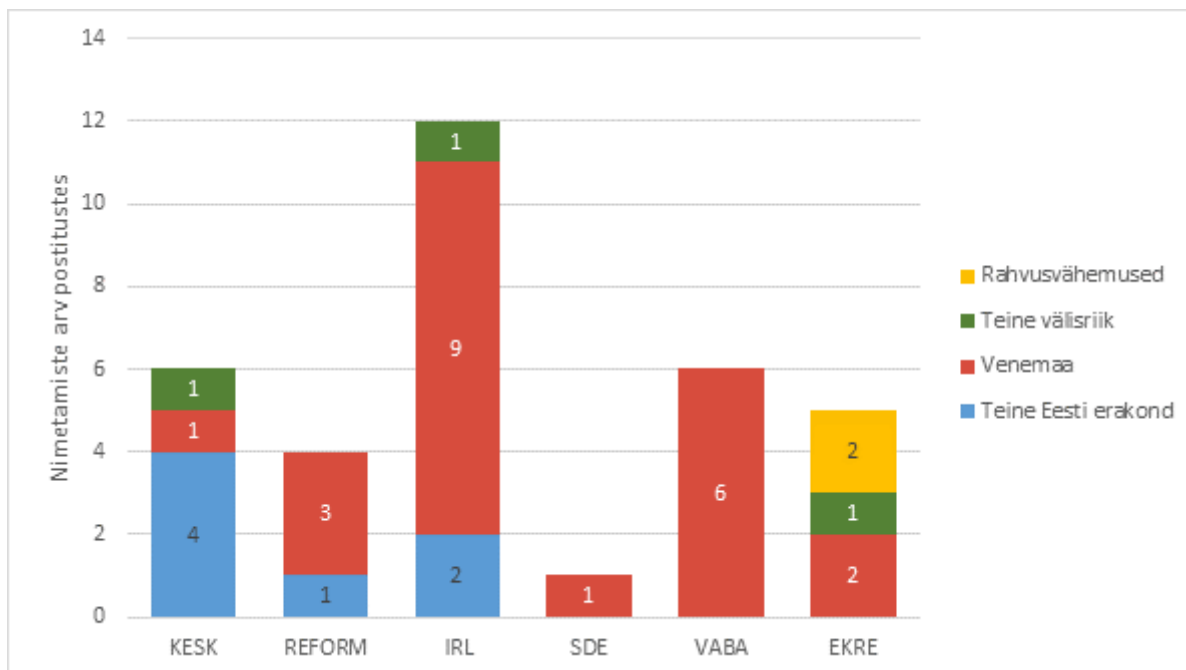
EKRE erineb teistest erakondadest, nimetades ohustatavate objektidena üksikasjalikult vaid rahva identiteeti, kultuuri, ühtekuuluvustunnet, mis julgeolekustamise teooria kohaselt läheb sotsiaalse julgeoleku alla.

Kolmandaks vaatasin, kes on erakondade sõnavõttudes ohukujutiste objekt ehk põhjustaja või süüdlane.

Nagu järgnevalt jooniselt näha, nimetavad erakonnad läbivaldt kõige enam julgeolekuohu põhjustajaks Venemaad (65%). Enamasti öeldi süüdlane väga otseselt välja.

„Kusjuures Venemaa käitumine demonstreeris meile ka seda, et potentsiaalselt on ka meie regioon, meie riigid ohus.“

„Eesti julgeolek sõltub kolmest asjaolust. Üks on meist natuke sõltumatu ja see on see, mis on meist ida pool.“

Joonis 6. Postituses nimetatud julgeolekuohu põhjustajad erakondade lõikes.

Teisel kohal ohu põhjustajana nimetati mõnda muud Eesti erakonda (21%). IRL, Reformierakond ja Keskerakond tituleerisid teineteist vastastikku julgeolekuohu põhjustajaks, ja edastati sõnumit, justkui poliitilist vastast valides oleks ohus demokraatliku ühiskonna põhialused – vabadus ja iseseisvus.

Reformierakond kirjeldas liialdades Keskerakonda kui NATO-vaenulikku ja idanaabrile suunatud parteid, rõhutati kehtivat koostöölepet Ühtse Venemaa parteiga ning neid ohte, millega me silmitsi seisaks, kui Keskerakond võimule pääseks:

„Kõige kõnekam on see, et vaid Keskerakond ütles „ei“ Euroopa Liidule. Nad on alati olnud vastu meie liitlaskohustuste täitmisele NATO-s. Samal ajal on neil kehtiv koostöölepe Putiniga, millest nad ei ole tänaseni loobunud. Selline teisititegemine oleks Eestile otseselt kahjulik.“

„Ta on jätkuvalt seda meelt, et neil valimistel annavad valijad suuna, kas Eesti jätkab tugeva NATO liitlasena ja kindlal Euroopa kursil või keeratakse suund ida poole.“

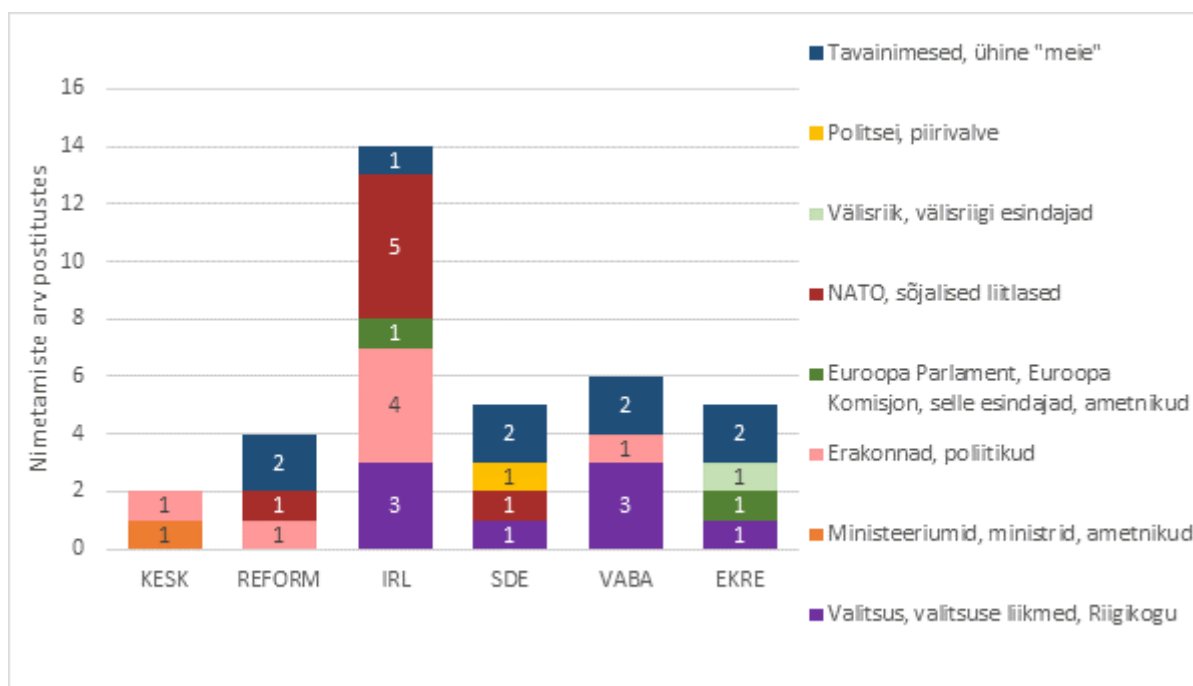
Keskerakond jällegi toonitas, et Reformierakond on ise julgeolekurisk, kui nad selliseid sõnavõtte teevad:

„See erakond, kes ajab sellist populistlikku propagandat, et Keskerakond on Eestile julgeolekurisk, on ise Eestile palju suurem julgeolekurisk.“

IRL kritiseeris tugevalt Reformierakonna varasemat lubadust viia ellu palgaarmee, ning väitis, et see sisuliselt tähendaks rahva iseseisva kaitsetahte tapmist.

EKRE nägi ainsana julgeolekuohu põhjustajana rahvusvähemusi. Ükski erakond ei maininud julgeolekuohu põhjustajana terroriste, riikide ühendusi ega välismaa- või Eesti luureasutusi.

Esimese uurimisküsimuse neljanda ja viimase tegurina vaatasin seda, kes on need isikud, asutused või institutsioonid, kes peaksid erakondade postituste kohaselt asuma ohu vastu tegutsema.

Joonis 7. Postituses nimetatud isikud-asutused, kellelt oodatakse tegutsemist. Erakondade lõikes.

Graafikul esitatud tulemused on mitmekesised ning teemad on väga varieeruvad, mistõttu on erakondade lõikes keeruline üldistusi teha. Erakondadeülevalt oodati kõige enam tegutsemist tavainimestelt, ühiselt „meielt“. Enamasti oli tegemist üleskutsuvate sõnumitega, milles rõhutati ühtsust ning iga inimese vastutust.

Keskerakonna juht Edgar Savisaar kõneles sütitavas kõnes: „Püsima jääme, ning edukad oleme vaid siis, kui seisame üks kõigi ja kõik Eesti eest! Mida ähvardavam on maailm, seda ühtsemad peame me olema.“

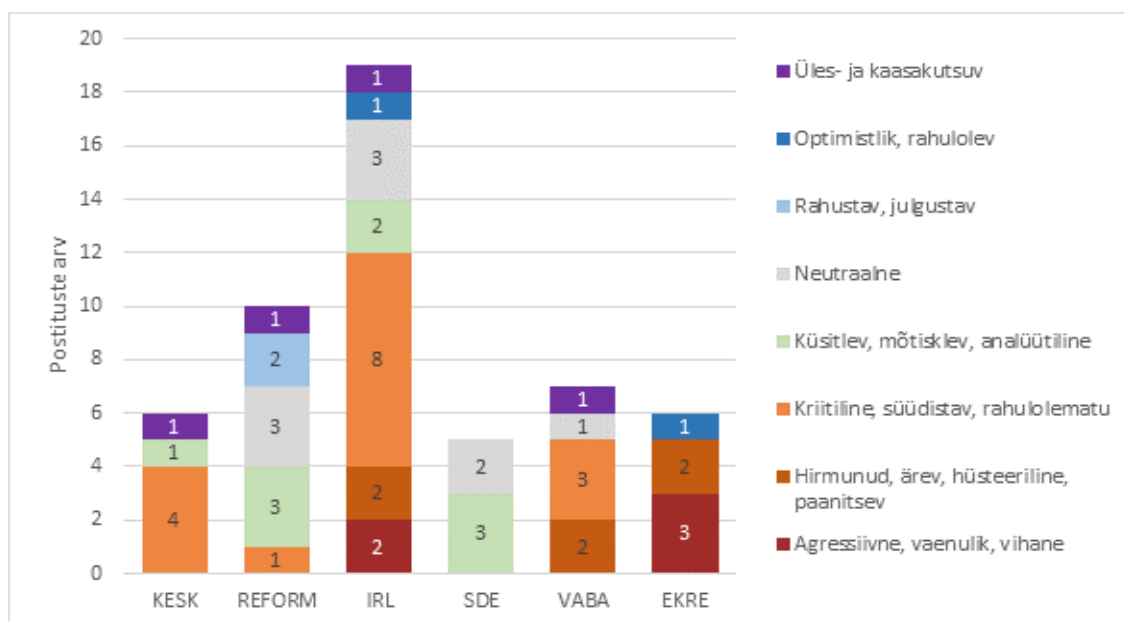
Samuti viitas rahva ühtsuse jõule ka Taavi Rõivas: „Rahvas, kes on valmis kaitsma oma iseolemist ning astuma vastu ähvardavatele ohtudele kõigi oma jõududega, on meie oluliseks julgeolekugarantiiks.“

Sageduselt järgmistena oodati tegutsemist valitsuselt või Riigikogult (22%), erakondadelt (20%) ja NATO-lt või teistelt sõjalistelt liitlastelt (20%). Mitte keegi ei märkinud, et tegutsejaks peaks olema julgeolekuasutused, Kaitsevägi või Kaitseliit.

3.2. Julgeolekuohu konstrueerimine

Teisele uurimisküsimusele („Kuidas konstrueerivad erakonnad julgeolekuohu?“) vastamiseks kasutasin kontentanalüüsis kolme kategooriat. Esmalt pöörasin tähelepanu sellele, milline on emotsionaalne toon, mida sõnumite edastamisel kasutatakse. Alltoodud joonisel on soojades toonides kujutatud negatiivsed, emotsionaalsed tonaalsused nagu agressiivne, vihane, hüsteeriline, paanitsev, kriitiline, rahulolematu jne.

Valdav osa postitustest olid tonaalsuselt negatiivsed (52%), neutraalseid, küsitlevaid, mõtisklevaid ja analüütilisi postitusi oli 18 (34%) ning positiivse tooniga postitusi oli 7 (13%)

Joonis 8. Postitustes esinev emotsionaalne toon erakondade lõikes

Kõige suurem negatiivse tooniga postituste osakaal oli EKRE-l (83%), kellele järgnesid Vabaerakond (71%), Keskerakond (63%) ja IRL (63%). Reformierakond ja Sotsiaaldemokraatlik erakond olid oma tonaalsuselt pigem neutraalsed ja positiivsed, küllap seetõttu, et koalitsioonierakondadena oli neil kasulikum näidata olukorda paremas valguses.

Postitustes enimlevinud emotsionaalsed toonid olid kriitilisus, süüdistavus või rahulolematuus (30%), küsitlevus, mõtisklevus või analüütilisus (17%) ning neutraalsus (17%).

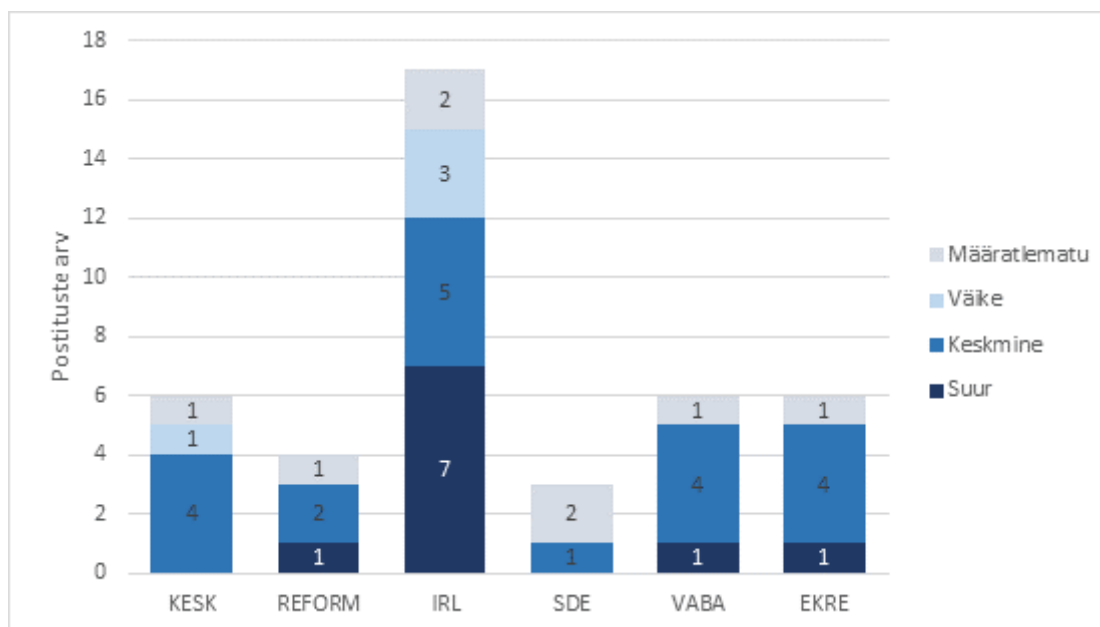
Kõige enam agressiivset, hirmu ja viha ärgitavat kõnepruuki sisaldasid EKRE postitused. Agressiivse sõnavara ja tonaalsusega konstrueeritakse sõnumit, et meie ühiskond ja kultuur on immigrantide ning võõrtöötajate tõttu tugeva ohu all.

„Nad peavad meie ühiskonda põrguks ja soovivad seda hävitada.“

„/.../ ja nii on võõrastel sissetungijatel hea ja kindel meid vaikselt ning süstemaatiliselt rünnata, samm-sammult asjad üle võtta ja lõpuks hävitada.“

„Hordide kaupa allumatuid ja agressiivseid võõraid, kes kõikjale kontrollimatult sisse imuvad, et asi peagi „üle võtta“.“

Teise kategooriana vaatasin seda, milline on erakondade jaoks ohu tõsidus. Tõsiduse hindamine sai tehtud hinnanguliste sõnade esinemise pinnalt.

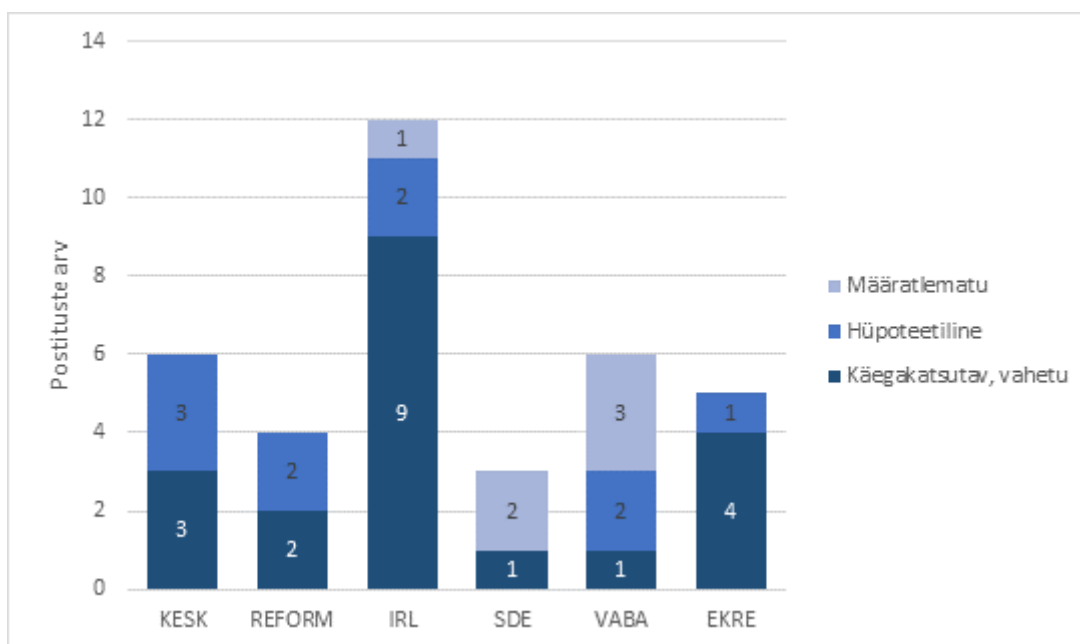

Joonis 9. Ohu tõsidus postitustes erakondade lõikes.

Kõikide erakondade ülevaates olid 23% postitustest hinnanud julgeolekuohtu suureks ning 48% jaoks on julgeolekuoht keskmise tõsidusega. Tegu on võrdlemisi subjektiivse hinnanguga, ning mitmetel juhtudel oli võimatu ohu tõsidust määratleda, sest otsest või kaudset viidet sellele ei leidunud.

Samas esines ka postitusi, kus ohu tõsiduse tase oli kergesti hinnatav. Näiteks Keskerakonna esindaja sõnas, et tänane julgeolekuolukord on äärmiselt tõsine ja midagi ette ennustada ei oska siin keegi, isegi mitte kolm kuud. Vabaerakond ütles ühes postituses, et rahvusvaheliselt on just praegu murenemas kogu Teise maailmasõja järgne julgeolekuarhitektuur, ning et me peaksime suure kiiruga valmistuma uutele ohtudele reageerimiseks.

Ohu tõsidusele üpris sarnane näitaja on ohu olemus. Olemuse all peetakse siinkohal silmas, kas ohtudest räägitakse konkreetsete näitajate piires või pigem hüpoteetiliste ja üldisemate näitajate kaudu. Sarnaselt ohu tõsiduse kategooriale on ka olemust keeruline hinnata, kui pole konkreetset viidet. Valdavalt oli erakondade postitustes konstrueeritud ohtu kui käegakatsutavat ja vahetut, ning erakonnad suures mahus nende tulemuste järgi ei erinenud.

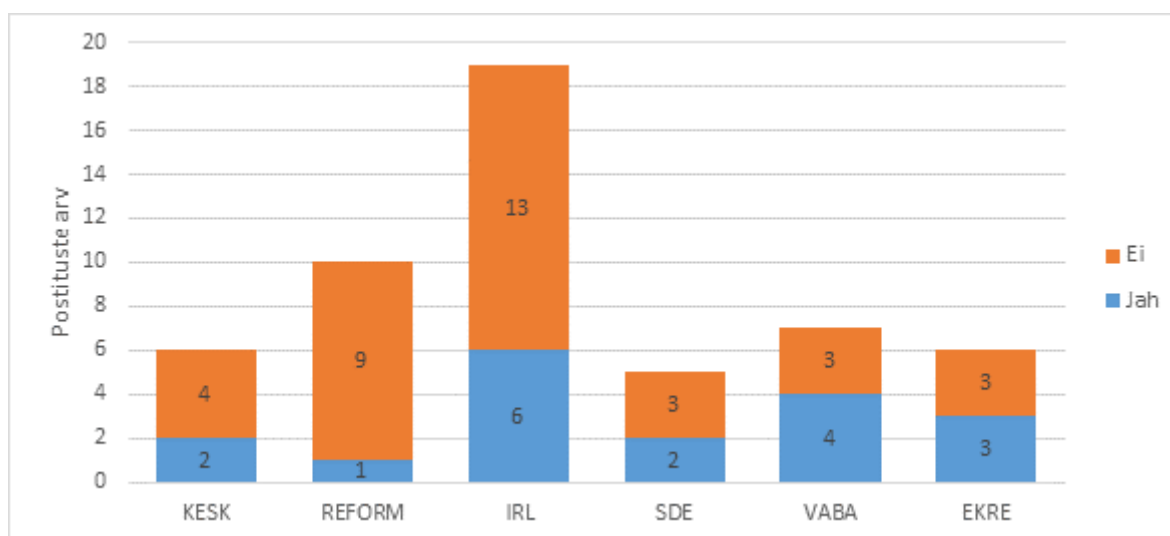

Joonis 10. Ohu olemus postitustes erakondade lõikes.

3.3. Lahendused julgeolekuohule

Kuna kvaliteetse valimiskampaania üheks tunnuseks on uute mõttealgete, eesmärkide ja lahenduste avalik arutelu, vaatasin kolmanda uurimisküsimusena, palju erakonnad oma sõnumites lahendusi välja tõid, ning millised need olid.

Lahendusi tõid välja keskmiselt kolmandik postitustest. Kõige suurem osakaal oli Vabaerakonnal (57%) ja EKRE-l (50%).

Joonis 11. Lahenduste väljatoomine erakondade lõikes.

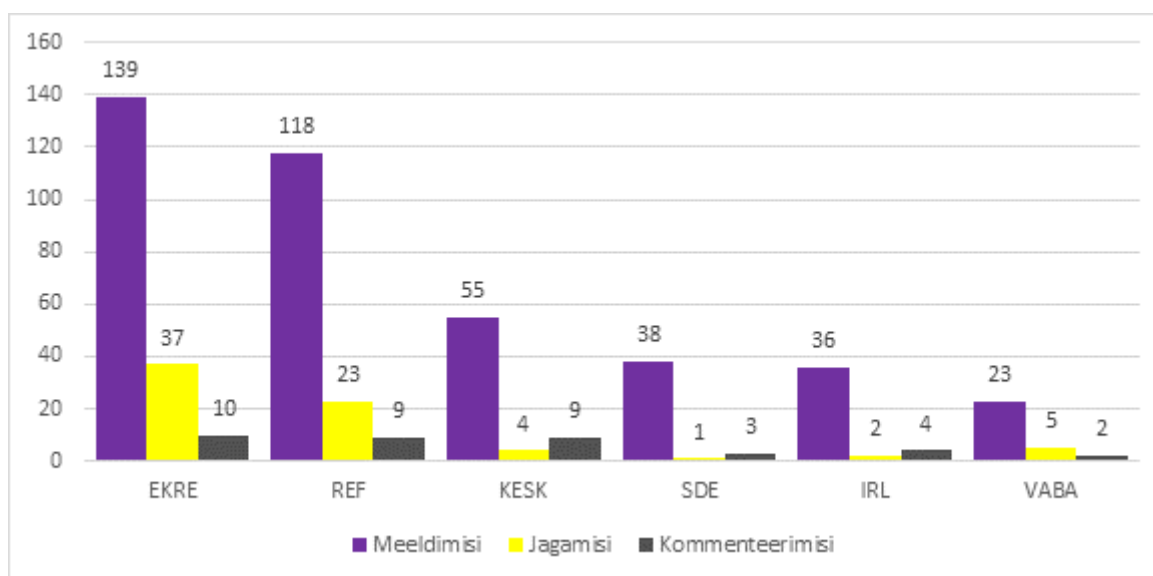
Lahendusi võis esitada küll vaid ainult kolmandik postitustest, kuid paljud neist olid väga konkreetselt, detailselt ja täpselt sõnastatud eesmärkidega, mis annavad valijale ülevaate programmilistest erinevustest, sest kajastavad selgelt ka seda, mis on kirjas erakondade valimisplatvormides. Äärmiselt üldiselt sõnastatud lahendusi nagu „peame suurendama riigi julgeolekut“ ei esinenud.

Näiteks EKRE tõi omapoolse nägemusena välja, et nad sooviksid kaitsevaldkonnas luua Eestile kaks tankipataljoni, soetada keskmaa õhutorje kompleksid ning taastada sõjaväestatud piirivalve ja Keskerakond leidis, et oleks mõistlik hakata tugevdama meie oma energiajulgeolekut kodumaise kütteaine baasil ning rõhutas, et relvastatud Piirivalveameti taastamine aitaks suurendada Eesti julgeolekut ning tõkestada organiseeritud kuritegevust.

3.4. Postituste auditooriumipoolne vastukaja

Kvantitatiivne sissevaade postituste vastukajale näitab, et kõikide erakondade kokkuvõttes oli keskmiselt ühel postitusel 20 meeldimist, 10 jagamist ja 6 kommentaari. Need numbrid paraku võrdselt ei jagunenud, väga palju esines postitusi, kus polnud ühtegi kommentaari, ja oli üksikuid, mitmekümne kommentaariga arutelusid. Kriitiline tasub olla ka selles osas, kas postitustele reageerivad tavainimesed, või on see pigem erakonnaliikmete, noorkogude ja valdkond. Kahjuks seda kaardistada ei ole võimalik.

Kõige enam vastukaja ja kommentaare said EKRE postitused, kellele järgnesid Reformierakond ja Keskerakond. EKRE populaarsus on nende sõnumite üsnagi provokatiivset sisu ja tooni arvesse võttes ka ennustatav, samas on üllatav, et nad edastasid Reformierakonda, kelle ametlikul Facebooki leheküljel on tervelt viis korda enam jälgijaid.

Joonis 12. Keskmine vastukaja ühe postituse kohta erakondade lõikes.

Empiirilise vaatluse põhjal võin öelda, et valdavalt jagunesid kommentaarid postituste all kahte lehte. Ühed olid konkreetset erakonda ja nende sõnumeid toetavad ja innustavad, teised kritiseerivad, vihased ja naeruvääristavad. Sisuline arutelu ja debatt oli minimaalne. Valimisse kuuluvast 53-st postitusest võttis kommentaarides erakond või selle esindaja sõna vaid kuuel korral, ning enamasti oli sõnavõtu eesmärgiks postitusest tekkinud arusaamatusi täpsustada. Teineteise ideedest või mõtetest pörkimist erakondade ja valijate vahel ei esinenud.

4. Järeldused ja diskussioon

Kontentanalüüsi tulemustest nähtub, et julgeolekutemaatika olulisima osapoolena näevad erakonnad Venemaad, ja julgeolekuohtu konstrueeritakse kui Venemaa poolset sõjalist sissetungi, agressiooni või konflikti, mis mõjutab meie üldist julgeolekut või turvatunnet. Idanaabri tegevus on julgeolekustatud, selgelt on visandatud ohu põhjustaja ning ohutegur. Venemaa poolse ohu erakorralise tähtsustamisega üritatakse suurendada patriotismi, ning rõhutatakse, et tegutsemist oodatakse tavainimestelt, ühiselt „meielt“.

Seega mõtlevad poliitikud rahvuslikust julgeolekust peamiselt piiritaguste sõjaliste ohtude raamides. Samamoodi leidis ka Eit (2015:39), et poliitikute arvamuskirjutustes domineerisid tõstatatud julgeolekuohtudena sõjaline rünnak, meediasisu mõjutatus või rahvuslikel motiividel toimuvad kokkupõrked elanikkonnarühmade vahel, mis olid otseselt lähtuvad Venemaast või Kremli poliitikast. Seega ei erine julgeolekuohtu konstrueerimine sotsiaalmeedias sellest, mida kirjutatakse trükimeedias.

Lisaks tasub esile tõsta tähelepanekut, et Eesti erakonnad loovad ka teineteisest julgeolekuohtu põhjustaja kuvandit. IRL, Reformierakond ja Keskerakond just sellist ründavat ja vastanduvat sõnumit edastasid. Mingil määral läheb see vastuollu ka hea valimistavaga. Hea valimistava valvuri Anna Karolini (Postimees, 2014) hinnangul on vastandumine aktsepteeritav ainult siis, kui selleks on põhjust, ja mitte iga teema erakonnavahelise võitluse rakendamine pole otstarbekas.

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna postitused torkasid enim silma agressiivset, hirmu ja viha ärgitavat kõnepruuki sisaldavate sõnumitega, mille kaudu julgeolekustati immigratsiooni ja nähti tõsist ohtu sisserändajates („*Nad peavad meie ühiskonda põrguks ja soovivad seda hävitada*“). Buzani jt (1998) järgi identifitseeritakse sotsiaalse julgeoleku sektoris ohud enamasti „meie“ vs „nemad“ vaates, ja immigratsioonis nähakse eksistentsiaalset ohtu rahvusele, kultuurile ja „meie“ identiteedile. Sellist konstruktsiooni EKRE ka peamiselt kasutas.

Eit (2015:37) jõudis poliitikute arvamuskirjutuste vaadeldes sarnaste tulemusteni. Tema hinnangul olid EKRE artiklid kirjutatud pessimistlikus toonis, julgeolekuohte raamistades tõid nad sisse okupatsiooniaega, multikultuursuse ning eestivenelaste küsimuse keele ja kodakondsuse kontekstis. Seega võib väita, et EKRE ei aita kaasa välispoliitilistest

sündmustest põhjustatud ärevusfooni maandamisele, vaid pigem suurendab ärevust ja õhutab hirne. Taolised sõnavõttud võivad luua kellegist vaenlase kujutist, mõjutada avalikku arvamust ja veenda valimiskampaania toetajaid, ent iseasi on see, mil määral on ohtudega hirmutamine eetiliselt õigustatud.

Kõnekas on ka see, millest ei räägita, ning seega ka, millest ei nähta meile julgeolekuohtu. Mainimata jäid geograafiliselt kaugemal asuvad konfliktid ja probleemid Lähis-Idas, terrorirühmitused, ISIS, Kaitseväge Kesk-Aafrika missioon ja ehk kõige tähelepanuväärsemalt, küberrünnakute oht, mis oli Kaitseministeeriumi avaliku arvamuse uuringu kohaselt küsitletute jaoks kõige suurema kaaluga (72 protsendi elanike arvates lähitulevikus tõenäoline). Seega seda, mida inimesed peavad kõige tõenäolisemaks ohuks, poliitikud oma sõnumites tõstatamisväärses ei pidanud.

Julgeolekuohtu lahendused olid konkreetsed ning teostatavad. Suur osa neist andsid valijale ülevaate programmistest erinevustest, kajastades selgelt valimislubadusi. Samas piirdusidki lahendused valimislubadustega, ei esinenud konkreetsemaid viiteid sellele, millist käitumist või tegutsemist tavainimeselt oodatakse.

Poliitikute ja sotsiaalmeediakasutajate suhtlemisharjumused järgisid teatud määral klassikalise uudiseportaali mudelit, kus ka teksti autorid või teema osalised tavaliselt kommentaariumis arutelu ei lasku. Postituste vastukaja jäi peamiselt tagasihoidlikuks ning kommentaarium (hoolimata sellest, et vestlejad esinevad seal oma pärisnimedega) ei ole ka otseselt tsiviliseeritum, argumenteeritum ning vastanduvate poliitiliste vaadetega inimesed konstruktiivsesse debatti ei laskunud.

Ent võib-olla polegi erakondade leheküljed õige koht, kust dialoogi otsida. Võib-olla toimub vaba poliitiline arutelu pigem juhitamatus sotsiaalmeediavoos kui kampaaniaplaneerijate või suhtekorraldajate hallatud statsionaarsetes lehekülgedes. Käesoleva töö tulemused ei välista, et sisulist arutelu sotsiaalmeedias üldse ei toimu, küll aga oli dialoog valija ja erakonna vahel praktiliselt olematu, nagu leidsid ka Reinsalu (2011) ja Strandberg (2013) oma varasemates uuringutes. Kuigi üldpilti vaadates on viie aastaga poliitiline kommunikatsioon Facebookis muutunud professionaalsemaks, lehekülgi osatakse paremini hallata, omavahel siduda ja pakutavaid funktsioone efektiivsemalt ära kasutada, ei esine dialoogilisust siiski piisaval määral, et otseselt väita, justkui sotsiaalmeedia looks poliitiliseks debatiks märkimisväärselt parema avaliku sfääri kui traditsiooniline massimeedia.

4.1. Edasised uurimissuunad

Käesolev bakalaureusetöö võib olla lähtekohaks mitmele erinevale uurimissuunale. Soovides saada paremat ülevaadet ja üldistatavamaid järeldusi erakondade julgeolekuteemalistest sõnavõttudest, tuleks kindlasti suurendada valimi hulka ning vaadata teemat laiemalt, kui valimiskampaania periood seda võimaldab.

Detailsemate uurimistulemuste saamiseks võiks kontentanalüüsi kombineerida ka diskursusanalüüsiga, mille kaudu saab anda hinnanguid ka poliitikute retoorika ja võimaliku demagoogia kohta.

Huvitav oleks ka lähemalt uurida Facebookis toimuvate poliitiliste arutelude dünaamikat: vaadata, kuidas kommentaariumites diskussioonid algavad ja levivad, millised teemad enim kanda kinnitavad ning kuidas debati osalised ennast väljendavad. Taolise teema puhul võiks inspiratsiooniallikaks olla Tim Highfieldi (2011) *topical network analysis* teooria, mis sobib just sotsiaalmeedia kaardistamiseks.

Kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete meetodite kombineerimine võiks anda vastuse küsimusele, mis käesolevas töös lahenduseta jäi - kas sotsiaalmeedia on tõepoolest ajendiks uutmoodi poliitilisele mõttevahetusele, mis muudab avalikku debatti muuta kaasavamaks ja demokraatlikumaks?

Kokkuvõte

Käesolev bakalaureusetöö uuris, kuidas käsitlesid erakonnad oma Facebooki postitustes julgeolekutemaatikat 2015. aasta Riigikogu valimiste eel. Võttes aluseks Kopenhaageni koolkonna julgeolekustamise teooria, vaatlesin, kuidas defineeritakse julgeolekut, mis on erakondade sõnavõttudes risk, mida nad valijatele välja pakuvad, kuidas konstrueeritakse julgeolekutemaatika osapooli ja julgeolekuohte, ning kui tuuakse välja ka konkreetseid lahendusi või ettepanekuid, siis millised need on. Töö mõtestas lahti erakondlikku kommunikatsiooni ning valimistaegset kõneainet ning leidis erinevusi ja sarnasusi selle vahel, kuidas erakonnad temaatikat käsitlevad.

Poliitilisi valimiskampaaniaid on varem peamiselt uuritud uudismeedia ja erakondade ametlike kodulehekülgede baasilt. Selles töös vaatasin üksnes Facebooki kampaaniaid, mis on nii erakondade kui ka valijate jaoks muutunud järjest olulisemaks. Mitmed uuringud on varasemalt leidnud, et sotsiaalmeedia võib pakkuda poliitiliseks diskussiooniks parema avaliku sfääri kui traditsiooniline massimeedia. Lisaks leitakse, et sotsiaalmeedia annab hääle nendele, kes tavaliselt poliitilisest debatist osa ei võta, näiteks noored. Teisalt võib suurenenud osalus tulla arutelu kvaliteedi arvelt, mis võib muutuda äärmuslikumaks ja pealiskaudsemaks.

Kontentanalüüsist ilmneb, et erakonnad konstrueerivad julgeolekuohtu kui Venemaa poolset sõjalist sissetungi, agressiooni või konflikti, mis mõjutab meie üldist julgeolekut või turvatunnet. Idanaabri tegevus on julgeolekustatud, sest ka avalikkuse silmis on tegemist ohuga. Seega mõtlevad poliitikud rahvuslikust julgeolekust peamiselt piiritaguste sõjaliste ohtude raamides.

Viimastest Riigikogu valimistest möödunud viie aasta jooksul on poliitilised kampaaniad Facebookis muutunud professionaalsemaks, kuid ei saa öelda, et osalus, kaasamine ja arutelu oleksid palju arenenud. Vaadeldud ajaperioodi jooksul oli konstruktiivne dialoog sotsiaalmeediakasutajate ja poliitikute vahel pea olematu. Kuid see, et diskussioonid erakondade ametlikel lehekülgedel aset ei leidnud, et välista siiski, et sotsiaalmeedia ei võiks tõepoolest luua avalikeks aruteludeks parema platvormi.

Summary

SECURITY ISSUES IN FACEBOOK CAMPAIGNS OF ESTONIAN PARTIES PRIOR TO THE 2015 PARLIAMENTARY ELECTIONS

This bachelor's thesis focuses on researching the topic of national security through the Facebook campaigns of Estonian parties prior to the 2015 parliamentary elections. The main objective was to analyse, how do parties handle the security topic at a time, when events in Ukraine are making the Estonian public more and more anxious about possible future attacks. Using the securitization theory from the Copenhagen School of Security, I observed, how do politicians construct potential security threats, what do they perceive as risks and whether or not they offer the voters any solutions to counteract those threats.

Political campaigns in Estonia have been previously observed mainly from the standpoint of news media and parties' official homepages. Within this thesis, however, I look exclusively at Facebook campaigns, as they gain increasingly more traction in the public eye. It has been previously stated that social media might be a better public sphere for political discussions than the traditional mass media. Furthermore, it is noted that social media platforms are giving a voice to people who would not normally take part in political debate, but on the other hand, it might affect the quality of discussions, making them more divisive and superficial.

The content analysis of political posts in Facebook resulted in a conclusion that Estonian parties mainly construct the biggest security threat as Russian military invasion, aggression or conflict that threatens Estonia's overall sense of security. The topic of Russia has been clearly securitized, as public also perceives it as a threat.

Although the five years that have passed since last parliamentary elections (2011) have made the political campaigns in Facebook more professional, it can't be said, that participation has evolved. During the observed time period, the constructive dialogue between social media users and politicians was practically non-existent. This does refute the idea of social media being a better platform for public discussions, but it does assert that such discussions did not take place in the parties' official pages.

Kasutatud materjalid

Beck, U. (2005). *Riskiühiskond*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Blair, D. (2015). Sitting near a nuclear tripwire, Estonia's president urges Nato to send troops to defend his country. *The Telegraph*, 11. aprill. URL, kasutatud 21. mai 2015 <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/estonia/11530064/Sitting-near-a-nuclear-tripwire-Estonias-president-urges-Nato-to-send-troops-to-defend-his-country.html>

Brunschot, E. E. G. V., & Sherley, A. J. (2005). Communicating Threat: The Canadian State and Terrorism. *The Sociological Quarterly*, 46(4), 645–669.

Buzan, B., Wæver, O., de Wilde, J. (1998). *Security: a new framework for analysis*. London: Lynne Rienner.

Chadwick, A. (2006). *Internet Politics: States, Citizens, and New Communication Technologies*. New York: Oxford University Press.

Conover, M. D., Ratkiewicz, J., Francisco, M., Gonalves, B., Flaminni, A., & Menczer, F. (2011). *Political polarization on Twitter. Proceedings of the 5th International Conference on Weblogs and Social Media*. AAAI Press.

Creswell, J.W. & Plano Clark, V.L. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. SAGE.

Dobek-Ostrowska, B. & Garlicki, J. (2013). *Studies in Communication and Politics, Volume 1: Political Communication in the Era of New Technologies*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

Einmann, A. (2014). Ilves ja Obama: olukord on NATO-Vene leppe sõlmimise järel selgelt muutunud. *Postimees*, 3. september. URL, kasutatud 23. mai 2015 <http://www.postimees.ee/2908019/ilves-ja-obama-olukord-on-nato-vene-leppe-solmimise-jarel-selgelt-muutunud>

Eit, C. (2015). *Julgeolekustamine poliitikute arvamusartiklites 2015. aasta Riigikogu valimiste eel trükimeedias*. Tartu Ülikool, sotsiaal- ja haridusteaduskond, riigiteaduste instituut.

Farrell, D. M. & Schmitt-Beck, R. (2003). *Do Political Campaigns Matter?: Campaign Effects in Elections and Referendums*. Routledge.

Gurevitch, M., Coleman, S., & Blumler, J. G. (2009). Political Communication—Old and New Media Relationships. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 625, 164–181.

Gering, M. (2014). *Venemaa kaasmaalaste poliitika julgeolekustamine Kaitsepolitsei ameti diskursuses*. Magistritöö. Tartu Ülikool, riigiteaduste instituut.

Highfield, T. (2012). Talking of Many Things: Using Topical Networks to Study Discussions in Social Media. *Journal of Technology in Human Services*, 30(3-4), 204–218.

Kivirähk, J. (2015). *Avalik arvamus ja riigikaitse*. Turu-uuringute AS. Kasutatud 13.05.2015
http://www.kaitseministeerium.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/avalik_arvamus_ja_riigikaitse_marts_2015.pdf

Lilles, E. (2010). *Erakondade veebid valimiskampaaniates*. Tartu Ülikool, sotsiaal- ja haridusteaduskond, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut.

McDonald, M. (2008). Securitization and the Construction of Security. *European Journal of International Relations*, 14(4), 563–587.

McQuail, D. (2000). *McQuaili massikommunikatsiooni teooria*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Mina. Maailm. Meedia: sotsiaaluuring (2014). Tartu Ülikool, ühiskonnateaduste instituut.

Mälksoo, M. *Akadeemilised julgeoleku-uuringud sõja ja rahu vahel*. Akadeemia vol. 9, 2009, lk. 1768-1781.

Nael, M. (2014). NATO peasekretär: julgeolekuolukord on dramaatiliselt muutunud. *ERR uudised*, 4. september. Kasutatud 22. mai 2015
<http://uudised.err.ee/v/valismaa/ukraina/31d57d26-71d3-469d-8869-d0e40cc50aed>

Neneth, W. (2015). Venemaa riigikeskne hübriidsõda. *Diplomaatia*, 140.

Pernik, P. (2015). Riigikaitse lai käsitlus. *Valimised 2015: julgeoleku ja välispoliitika taustamaterjal*. Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus. Kasutatud 17.01.2015.
http://www.icds.ee/fileadmin/media/icds.ee/failid/Valimised_2015_julgeolek_ja_valispoliitika.pdf

Postimees. (2014). *Valimiste valvuri 6 tähelepanekut*. 27. mai 2014. URL, kasutatud 17.05.2015. <http://arvamus.postimees.ee/2807882/valimiste-valvuri-6-tahelepanekut>

Randlo, T. (2015). Rasmusseni hinnangul võib Venemaa proovida hübriidsõda Baltikumis. *Postimees*, 6. veebruar. URL, kasutatud 5.05.2015.
<http://www.postimees.ee/3082181/rasmusseni-hinnangul-voib-venemaa-proovida-hubriidsoda-baltikumis>

Raaper, M. (2012). *Ukraina julgeolekustamine Euroopa Liidu ametlikus diskursuses*. Magistritöö. Tartu Ülikool, sotsiaal- ja haridusteaduskond, riigiteaduste instituut.

Raik, K. (2015). Lääne vaade meie Narvale. *Riigikogu Toimetised*, 30. URL, kasutatud 5.05.2015. <http://www.riigikogu.ee/rito/index.php?id=16805>

Reinsalu, K. (2011). *Estonian Parliament elections 2011: Analysis of online campaigns*. Eesti riigi Akadeemia.

Skinner, G. (2015). *A third of young people think social media will influence their vote*. Ipsos MORI. URL, kasutatud 14.05.2015 <https://www.ipsos-mori.com/researchpublications/researcharchive/3539/A-third-of-young-people-think-social-media-will-influence-their-vote.aspx>

Strandberg, K. (2013). A social media revolution or just a case of history repeating itself? The use of social media in the 2011 Finnish parliamentary elections. *New Media & Society*, 15(8), 1329–1347.

Šein-Meier, H. (2010). *Eesti 2009. aasta kohalike omavalitsuste valimiste online-kampaania ajalehtede veebikülgedel ja uudisportaalides*. Tartu Ülikool, sotsiaal- ja haridusteaduskond, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut.

Uudeberg, T. (2009). *Julgeolekuidentiteedi seos ohu tajumisega. David L. Rousseau konstruktivistlike seisukohtade testimine*. Tartu Ülikool, sotsiaalteaduskond, riigiteaduste instituut.

Valimised 2013: erakonnad sotsiaalmeedias. URL, kasutatud 20. mai 2015 <http://videoturundus.ee/valimised-2013-erakonnad-sotsiaalmeedias/>

Lisad

Lisa 1. Kvantitatiivse kontentanalüüsi kodeerimisjuhend

A Postituse tunnused

A0 Postituse järjekorranumber

A1 Postituse kuupäev

A2 Erakond

- 1 Keskerakond
- 2 Reformierakond
- 3 Isamaa ja Res Publica Liit
- 4 Sotsiaaldemokraatlik erakond
- 5 Eesti Vabaerakond
- 6 Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

A3 Postituse URL

A4 Postituse vorm (vajadusel mitu)

- 1 tekst
- 2 foto
- 3 video
- 4 teabegraafika
- 5 illustratsioon (koomiks, karikatuur)
- 6 kutse üritusele
- 7 muu

A5 Sisu jagamine

- 1 jagatud sisu
- 2 osaliselt jagatud
- 3 originaalsisu

B Teksti omadused

B1 Peamine kõneisik

- 1 partei esindaja
- 2 tuntud isik väljaspoolt poliitikat
- 3 ekspert
- 4 teise erakonna esindaja
- 5 välismaa poliitik
- 6 ajakirjanik
- 7 anonüümne isik
- 8 muu
- 9 rääkija puudub

B2 Postituses esinev emotsionaalne toon

- 1 agressiivne, vaenulik, vihane
- 2 hirmunud, ärev, hüsteeriline, paanitsev
- 3 kriitiline, süüdistav, rahulolematu
- 4 pessimistlik, murelik, allaandev

- 5 küsitlev, mõtisklev, analüütiline
- 6 neutraalne
- 7 rahustav, julgustav
- 8 optimistlik, rahulolev
- 9 üles- ja kaasakutsuv
- 10 muu

B3 Mis on julgeoleku ohutegur?

- 1 sõjaline sissetung, agressioon, konflikt
- 2 küberrünnak
- 3 rahvusvaheliste terrorivõrgustike tegevus
- 4 äärmuslus
- 5 organiseeritud kuritegevus, narkokaubandus
- 6 korrupsioon
- 7 välisluuretegevus
- 8 illegaalne immigratsioon
- 9 integratsioon
- 10 riigipiiri seisukord
- 11 massihävitusrelvade levik
- 12 Eesti gaasi- ja elektrisüsteemide sõltuvus Eesti-välistest monopolsetest energiasüsteemidest ning energiatarbijatest
- 13 muu (nimetada)
- 14 ei nimetata

B4 Mis on ohustatavad objektid?

- 1 Eesti õigusriigi terviklikkus, legitiimsus
- 2 rahva identiteet, kultuur, ühtekuuluvustunne.
- 3 riigiasutuste ja ettevõtete serverid, infosüsteemid, andmebaasid
- 4 rahva kaitsetahe
- 5 NATO, EL-i jt sisemine ühtsus ja tegutsemisvõime
- 6 inimeste julgeolek ja turvatunne
- 7 riigisaladused
- 8 majandusjulgeolek, energeetikajulgeolek
- 9 muu (nimetada)
- 10 ei nimetata

B5 Ohu tõsidus (tonaalsusest sõltuv)

- 1 suur
- 2 keskmine
- 3 väike
- 4 määratlematu
- 5 ohu kirjeldus puudub, sisu pole probleemi tõstatav

B6 Ohu olemus

- 1 käegakatsutav, vahetu
- 2 hüpoteetiline
- 3 määratlematu
- 4 ohu kirjeldus puudub, sisu pole probleemi tõstatav

B7 Julgeolekuohu põhjustaja (vajadusel mitu)

- 1 Eesti valitsus
- 2 muu Eesti erakond
- 3 terroristid
- 4 Venemaa
- 5 välisriik, välisriigid (nimetada)
- 6 riikide ühendused
- 7 välismaa luureasutused
- 8 Eesti luureasutused
- 9 rahvusvähemused
- 10 muu (nimetada)
- 11 ei nimetata

B8 Isikud-asutused, kellelt oodatakse tegutsemist (vajadusel mitu)

- 1 valitsus, valitsuse liikmed, Riigikogu
- 2 ministriumid, ministrid, ametnikud
- 3 erakonnad, poliitikud
- 4 Euroopa Parlament, Euroopa Komisjon, selle esindajad, ametnikud
- 5 NATO, sõjalised liitlased
- 6 välisriik, välisriigi esindajad
- 7 Kaitsevägi, Kaitseliit
- 8 julgeolekuasutused
- 9 politsei, piirivalve
- 10 tavainimesed, ühine „meie“
- 11 muu
- 12 ei nimetata

B9 Kas tuuakse välja võimalikke lahendusi?

- 1 Jah
- 2 Ei

Lisa 2. Kodeeritud postitused

Nr	Kuupäev	Erakond	URL
1	02.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153063166287577
2	02.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153063588917577
3	04.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153078885812577
4	12.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153106166672577
5	16.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153114726927577
6	17.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153116911292577
7	18.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153119602097577
8	19.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153122060802577
9	20.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153124423707577
10	22.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153128007142577
11	25.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153134031477577
12	26.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153136160152577
13	27.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153137554612577
14	27.01	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153138989342577
15	10.02	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/photos/a.10150418133967577.7.411006.321163977576/10153170042267577/?type=1
16	12.02	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153174066587577
17	22.02	IRL	https://www.facebook.com/video.php?v=10153199160027577
18	25.02	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153134031477577
19	26.02	IRL	https://www.facebook.com/IRLerakond/posts/10153206378062577
20	10.01	REF	https://www.facebook.com/reformierakond/posts/10152631548337883
21	11.01	REF	https://www.facebook.com/video.php?v=10152633017027883
22	13.01	REF	https://www.facebook.com/video.php?v=10152637007642883
23	18.01	REF	https://www.facebook.com/reformierakond/posts/10152645532662883
24	19.01	REF	https://www.facebook.com/reformierakond/posts/10152647089392883
25	26.01	REF	https://www.facebook.com/reformierakond/posts/10152662252697883
26	22.02	REF	https://www.facebook.com/reformierakond/photos/a.10150768096392883.401937.80124492882/10152714765142883/?type=1
27	22.02	REF	https://www.facebook.com/video.php?v=10152714849452883
28	23.02	REF	https://www.facebook.com/video.php?v=10152717213712883
29	28.02	REF	https://www.facebook.com/video.php?v=10152727583822883
30	15.01	SDE	https://www.facebook.com/sotsdem/posts/917075464983338
31	16.01	SDE	https://www.facebook.com/sotsdem/posts/917583818265836
32	19.01	SDE	https://www.facebook.com/video.php?v=919359358088282
33	20.01	SDE	https://www.facebook.com/sotsdem/posts/919713348052883
34	11.02	SDE	https://www.facebook.com/sotsdem/posts/930121333678751
35	08.01	KESK	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=842530245793610&id=161252453921396

36	14.01	KESK	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=845498565496778&id=161252453921396
37	17.01	KESK	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=847095048670463&id=161252453921396
38	13.02	KESK	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=860918137288154&id=161252453921396
39	23.02	KESK	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=866073476772620&id=161252453921396
40	24.02	KESK	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=866610136718954&id=161252453921396
41	05.01	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1526728290911492
42	07.01	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1527614354156219
43	13.01	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1530114060572915
44	02.02	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1538391653078489
45	17.02	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1544592392458415
46	27.02	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1548360945414893
47	27.02	VABA	https://www.facebook.com/eestivabaerakond/posts/1548361248748196
48	04.01	EKRE	https://www.facebook.com/rahvuspartei/posts/894522713915017
49	08.01	EKRE	https://www.facebook.com/rahvuspartei/posts/897362220297733
50	09.01	EKRE	https://www.facebook.com/rahvuspartei/posts/897742553593033
51	12.01	EKRE	https://www.facebook.com/rahvuspartei/posts/899479233419365
52	19.01	EKRE	https://www.facebook.com/rahvuspartei/posts/903330489700906
53	26.01	EKRE	https://www.facebook.com/rahvuspartei/posts/906819059352049

Lisa 3. Videote transkriptsioonid

Reformierakond

Postitus nr 21. 11. jaanuar

Jutustaja: Meil kõigil on, mida kaitsta. Ja meil on kindel plaan, kuidas seda teha. Kaitseme Eestit! Kindlalt edasi! Reformierakond.

Postitus nr 22. 13. jaanuar

Intervjueerija: Valimisteni on jäänud alla 50 päeva tänaseks. Mis on sinu jaoks nende valimiste põhiteemaks?

Kalle Palling: Minu jaoks on valimiste põhiteemaks siiski julgeolek, sest Eesti riik peab olema igal ajahetkel kaitsud.

Eerik-Niiles Kross: No loomulikult on see Eesti riigikaitse ja julgeolek. Me elame väga keerulisel ajal ja nendel valimistel on väga oluline, et Eesti rahvas valiks sellise Riigikogu ja sellise valitsuse, kes on näidanud juba varem, et suudab ta Eestit kaitsta, ja teab, kuhu edasi liikuda. Ja kes tagab Eesti turvalisuse ka järgmiseks neljaks aastaks.

Kalle Laanet: No minu jaoks on kindlasti põhiteema Eesti rahvuslik julgeolek, kuidas me saame kindlustada järgmisel neljal aastal Eesti tuleviku, ja et meie järeltulevad põlvned, meie ise täna juba tunneksime ennast julgelt. Julgelt selles mõttes, et ei oleks ohtusid ida poolelt. Ja et me suudaksime aidata oma naabreid, nii palju, et ka neil ei oleks neid ohte varitsemas. Ma pean just silmas Lätit, Leedut, ka mingil moel Ukrainat. Vaieldamatult rahvuslik julgeolek.

Meelis Mälberg: Minu jaoks kahtlematult julgeolek. Maailm ei ole enam see, mis ta oli aastakümneid tagasi. Ma ise elan idapiiri ääres ja mu kodu on umbes kilomeeter sellest piirist. Ma näen, mis toimub ja see on nagu tunnetatav. See olukord on täiesti muutunud võrreldes sellega, mis oli aasta tagasi. Kahtlemata nende valimiste peateema on julgeolek.

Postitus nr 25. 26. jaanuar

Ants Laaneots: Minu nimi on Ants Laaneots. Olen erukindral ja veetnud oma elust 45 aastat sõjaväevormis. Mind ajendas ühinema Reformierakonnaga ja kandideerima Riigikogusse möödunud aastal muutunud julgeolekuolukord. Ehk see, kuidas muutus halvemuse poole julgeolekuolukord Ida-Euroopas, mis oli seotud Venemaa kallaletungiga Ukrainale. Kusjuures Venemaa käitumine demonstrees meile ka seda, et potentsiaalselt on ka meie regioon, meie riigid ohus. Tahan Riigikogus olles teha kõik endast sõltuva selleks, et Eesti oleks kaitstud. Nii esmase enesekaitse raames, mis on vajalik meie oma rahvale, kui ka NATO poolt, et kõik inimesed, kes elavad meie maal, oleksid turvaliselt, tunneks ennast turvalistena, ja tegeleksid oma rahuaja asjadega, äriaga, kasvataksid oma lapsi. Et see maa oleks rahulik, arenev ja õitsev.

Postitus nr 27. 22. veebruar

Intervjueerija: Mis siin Piirivalveohvitseride Kogu saalis täna toimumas oli?

Hanno Pevkur: Mul on väga hea meel, et nii kogenud inimesed, nii Eruohvitseride Kogust kui Piirivalveohvitseride Kogust tegelikult tunnevad huvi Eesti riigi saatuse vastu, ja see, et nad selliseid debatte korraldavad, kus nad küsivad erakondade arvamusi, ja meil oli kindral Laaneotsaga võimalik siis tutvustada Reformierakonna nägemust sellest, milline on julgeolekuolukord, mida me plaanime selles osas teha ja kuidas see kõik siis puudutab neid ja nende inimeste südamelähedasi teemasid nagu piirivalve ja Eesti riigikaitse.

Intervjueerija: Millised olid pealised vestlusteemad?

Hanno Pevkur: Eks peamiseks vestlusteemaks ikka on see, mis inimestel on hingel, ehk see, kuidas Eesti riik on kaitstud, mida me teeme selleks, et Eesti riigikaitse oleks tugevam, mida me teeme selleks, et piirivalve oleks tugevam ja eks me siis saime anda omapoolsed nägemused ja ma väga loodan, et inimestele jäid meie vastustega rahule. Ma usun, et Reformierakonna julgeolekustrateegia on kõige laiapõhjalisem dokument üldse Eesti erakondadest ja siin kindlasti on igaühel põhjust seda lugeda.

Intervjueerija: Mida Eruohvitseride Kogu järgmiselt riigikogu koosseisult kõige rohkem ootab?

Einar Laigna: Eesti Vabariigi kodanikena ja ohvitseridena ootame seda, mida terve Eesti rahvas. Põhiseadus on selle sätestanud. Kõik tegevus peab olema suunatud sellele, et Eesti

rahvus ja kultuur püsivad läbi aegade. Ja selleks me oleme korraldanud kohtumised kõikide erakondade esindajatega. Selles seisneb praegu eruohvitseride kodanikuksolemise ja meie aktiivus. Ja sellega ka erakonnad näevad, et nende programmid on terava tähelepanu all.

Postitus nr 28. 23. veebruar

Intervjueerija: Mis teil siin täna Väärika Vananemise Akadeemias toimumas on?

Heino Hankewitz: Täna me kohtume oma auliikme, meie kauaaegse sõbra, Keit Pentus-Rosimannusega.

Intervjueerija: Mis mulje Keit Pentus-Rosimannus senini jätnud on?

Heino Hankewitz: Ta on meile jätnud väga hea mulje, sest on meie ühingu sõber juba väga palju aastaid ja ta käib tihti meil külas ja me võtame teda alati suure rõõmuga vastu, sest ta hindab seda tegevust, mida me siin aastaid oleme teinud. Selles Väärika Vananemise Akadeemias. Ja meie hindame omapoolt jälle seda, mis tööd tema teeb, ükskõik mis ametipostil ta siis ka ei ole.

Intervjueerija: Kuidas sa, Keit, Väärika Vananemise akadeemiaga nii suureks sõbraks said?

Keit Pentus-Rosimannus: Meie sõprus on tõesti kestnud juba pisut üle kümne aasta. Ja see on tõesti selline maru vahva seltskond, kus on sellised kõrges eas härrad ja prouad, kes armastavad ise kuidagi kaasa aidata, et elu paremaks läheks, ja hoolitsevad ise ja kannavad hoolt ise üksteise eest ja on erakordselt elurõõmsad ja sellised.. tõesti tavaliselt väga heade ettepanekutega, teraste tähelepanekutega selle kohta, mis Eestis toimub.

Intervjueerija: Mis on tänase kohtumise jututeemaks?

Keit Pentus-Rosimannus: Tõenäoliselt on selliseks peamiseks jututeemaks ikkagi julgeolekut puudutav, sest see on see põlvkond, kes väga teravalt mäletab kõiki neid koledusi, mis eelmise sajandi teises poole Eestis aset leidsid. Ja loomulikult on neil julgeolekuolukord eriti teravalt südamel. Küsimused on väga asjakohased, nii et mina omalt poolt saan üle kinnitada seda, et Eesti julgeolekuolukord täna on tugev ja kindel tänu sellele, et me kunagi tegime väga õige otsuse ja valiku ja oleme praeguseks tõesti nii julgeoleku mõistes kui ka laiemalt Euroopa mõistes üks kõige paremini integreerunud riik Euroopas.

Postitus nr 28. 28. veebruar

Taavi Rõivas: Ma tahan käia seda teed koos teiega. Läheme edasi, et Eesti saaks suuremaks, jõukamaks, avatumaks – veel paremaks kohaks, kus elada.

Tere õhtust! Täna lõppeb pikk valimiskampaania ja ma saan väga hästi aru, kui te olete sellest väsinud. See on aeg, kus poliitikat on äkki liiga palju, sõnumeid on liiga palju, reklaame on liiga palju. Igast sõnast sünnib kisa ja iga mõte keeratakse ütleja vastu. Ja nii ongi lõpuks raske aru saada, mis on tegelikult just teie jaoks tähtis. Mis on tähtis just teie pere, lähedaste, ja lõpuks kogu riigi jaoks.

Meie seas elavad inimesed, kes veel mäletavad, mida tähendab sõda. Kes veel mäletavad, millise kohutava pitseri võib see vajutada kõigi inimese elule – nende lootustele, nende vabadustele. Need on meie enda vanaemad ja vanaisad. Mitte keegi teine ei tea paremini, mida tähendavad sõnad: „See ei tohi kunagi korduda. Ei iial enam.“ Minu põlvkond ja nooremad on tänu neile saanud elada tundegea, et see kõik ei kordugi kunagi. Et olgu mis on, suur sõda, päris sõda ei ole enam võimalik. Mitte meie eluajal. Mitte Euroopas. Aga täna käib Euroopas sõda. Päris sõda. See sõda, see kohutav tragöödia sai alguse sellest, et mõned inimesed Kremli ei lasknud Ukraina rahval minna seda teed, mida on varsti juba kakskümmend neli aastat kindlalt käinud Eesti. Rahu, vabaduse ja heaolu teed. Euroopa Liidu ja NATO teed. Mõelgem korra, kui pärast vabaduse taastamist oleks Eestis tehtud teistsugune valik, milline oleks meie olukord siis? Täna Ukraina on vastus sellele küsimusele.

Meie valik oli vabadus - ettevõtlusvabadus, sõnavabadus, ajakirjandusvabadus. Täna on Eesti kõigis neis maailma absoluutses tipus. Ees kõigist Ida-Euroopa riikidest. See on Eesti tee ja me suudame mööda seda minna veel paremini, kindlalt edasi. Meie valik olid majandussuhted läänega. Ja kui jätta kõrvale maad, kust on leitud naftat, pole keegi jõudnud maailma jõukamate riikide hulka kiiremini. See tähendab kiiremat palgakasvu. See tähendab suuremaid pensione. See on Eesti tee. Aga me pole kaugeltki veel kohal. Me peame suutma veel palju paremini. Ja me suudamegi.

Täna on seis selline, et valimised võidab kas Reformierakond või Keskerakond. Homme me otsustame, kas Eesti liigub edukal teel – vabaduse, jõukuse kasvu, arengu, Euroopa Liidu ja NATO julgeoleku teel, või teeme kuidagi teisiti? Kuidas siis teisiti? Millised on olnud Keskerakonna valikud? Ma ei hakka täna rääkima propagandistlikust linnameediast ja korruptsioonist. Kõige kõnekam on see, et vaid Keskerakond ütles ei Euroopa Liidule. Nad

on alati olnud vastu meie liitlaskohustuste täitmisele NATOs. Samal ajal on neil kehtiv koostöölepe Putiniga, millest nad ei ole tänaseni loobunud. Selline teisititegemine oleks Eestile otseselt kahjulik. Ärge arvake, et mulle või Reformierakonnale meeldib mängida mingit vastandumismängu. See on nende valimiste reaalne valik. Kas teha kõike teisiti või liikuda kindlalt edasi Eesti teel.

Teha on meil veel tohutult. Kui käisin välja visiooni Eestist kui Uuest Põhjamaast, siis konkurendid küll kritiseerisid seda, aga oma suurt eesmärki ei ole keegi teine esitanud. Reformierakonnal on Eesti edasi kiireks edasiliikumiseks parim plaan ja kõige rohkem uusi, värskete ideede ja suure töötahtega inimesi. Eksperdid on üksmeelel, just Reformierakonna põhjalik majandusplaan ravib ainsana meie majanduse suurimat häda – liiga kõigeid töömakse. Sellest võidavad kõik palgasaajad. Reformierakonna maksukava on ainus, millega võidavad nii õpetajad, politseinikud, päästjad kui arstid. Keskmisele Eesti perele tähendab see aastas üle 1500 euro võitu. Veelgi tähtsam on, et see tähendab kasvu kogu meie majandusele, mis omakorda tähendab kõrgema palgaga töökohti kõigile. Ainult majanduskasv toob suuremad pensionid meie väarikatele. Juba aprillis tõusevad pensionid 6,3 protsenti. See on rohkem, kui veel hiljuti ennustati. Minu eesmärk on, et pensionid tõuseksid veelgi kiiremini.

Lisaks sellele tahan tõsta veel ühe teema, millest keegi pole seni rääkinud. Eriti oluline on parandada üksi elavate pensionäride toimetulekut. Kui annate mulle võimaluse jätkata peaministrina, siis võtan selle teema oma isikliku tähelepanu alla. Me võlgname selle oma vanaemadele ja vanaisadele. Suuremad sissetulekud, kõrgemad pensionid, vaba ja tegus ühiskond Euroopas ja NATOs – see on Eesti tee. See tee ei ole lõppenud, me ei ole kaugeltki veel kohal. Seda ma mõtlesin, kui ma ütlesin, et ma tahan käia seda teed koos teiega, et Eesti saaks suuremaks, jõukamaks, avatumaks, veel paremaks kohaks, kus elada.

Palun tulge homme valima, et Eesti kestaks kindlalt edasi, et Eesti elu läheks kindlalt edasi, ja ikka mööda Eesti teed.

Isamaa ja Res Publica Liit

Postitus nr 6. 17. jaanuar

Juhan Parts: Taavi Rõivas on rääkinud, et on arutada julgeolekuteemadel. Jah, ma võtan tema väljakutse vastu. IRL-il on oma julgeolekuplaan olemas. Kahetsusväärset ei ole me pärast hirmsaid jutte kuulnud Reformierakonnast kuulnud tegeliku julgeolekuplaani kohta midagi.

Ma tuletan kõigepealt meelde seda, et Reformierakond on aastaid, ja veel mõni kuu tagasi soovinud Eestisse sisse viia palgaarmeed. Umbes nii nagu Lätis. Mis sisuliselt tähendaks rahva iseseisva kaitsetahte tapmist. Reformierakond veel mõned kuud tagasi ründas Kaitseväge ja Kaitseministeeriumi poolt välja töötatud Riigikaitse arengukava, Laaneotsa eestvedamisel. Ja kolmandaks, me räägime juba aasta otsa, et Eesti julgeolekusituatsioon on muutunud. Sellega me oleme nõus. Kui Eesti julgeolekusituatsioon on muutunud, siis aasta jooksul oleks pidanud ammu valitsus lauale panema uued julgeolekupoliitika alused. Uued julgeolekupoliitika alused on tegelikud alus, mille järgi on võimalus planeerida riigikaitset, meie igapäevast välispoliitikat, ka sõjalise riigikaitse plaane. Täna kehtivad vanad julgeolekupoliitika alused. Kus see on ametioleval valitsusel? Seega me ei saa Eesti riiki kaitsta vaid sooja õhuga ja ilusate sõnadega, kuid Taavi Rõivase väljakutse arutada julgeolekuplaanide üle võtan ma vastu ja olen esimesel tema kutsel valmis nende teemade üle debateerima.

Postitus nr 10. 22. jaanuar

Juhan Parts: Ma ütlen veelkord. Võimekuste varasem väljaarendamine, täpselt sellises korras nagu seda professionaalsed kaitseväelased teevad, sõltub, kas me peame tõstma oma heidutuse usutavust. See on see küsimus. Me ei tea sellele täna vastust ja ma ei häbene seda öelda, sellepärast ma pole näinud ühtegi selgeltnägijat, kes suudab tegelikult täna prognoosida sündmuste arengut siin piirkonnas.

See on see küsimus. Nüüd, kui ma ütlesin kolm võimekust. Härra Mikser, see mis puutub keskmaa õhutõrje võimekusse, seda teeksin ma küll koos liitlastega. Me saame aru, millest jutt käib. Ma räägin kolmest. See on teine brigaadi täisväljaarendamine. See on niiöelda täielik soomusmanöövervõimekus koos siis piiratud pealetungiga siis tankid ja kolmas on tegelikult...

Sven Mikser: Mis üksustest jutt on?

Juhan Parts: Ärme nii detaili lähme. Sest televaataja...

Sven Mikser: Aga meid huvitab Taaviga kindlasti.

Juhan Parts: Oota ma räägin, ja kolmas on luurevõimekus. See on kuskil Kaitseväge arengukavades. Seda hakkas peale tegema Jaak Aaviksoo, Mart Laar ja Urmas Reinsalu. On

ta umbes hinnalipik on 300 miljonit eurot. See ei ole mitte niioelda operatiivkulud, vaid see on tegelikult investering varasematesse võimekustesse. Kas seda investeringut teha või mitte, minu arvates see ei ole erakonnapoliitiline küsimus, aga see on poliitikute küsimus öelda, et kuidas me näeme tegelikult oma niioelda julgeolekupoliitika muutust järgneva aasta, kahe, kolme, neljaga. Ma ei räägi ka sellest, et härra Taavi Rõivas, et neid võimalusi saaks välja arendada aastaga. Teine küsimus on see, et me ütleme, et julgeolekuolukord jääbki nii. Kuulge, siis ongi ju maailm valmis. Eesti on valmis. Istume rahulikult ja lähme Ämarile ja lendavate lennukite taustal teeme pulli. Et sellist asja me ei saa ka lubada. Olukord muutub, sõbrad, anname sellest aru, ja samamoodi muutub olukord ka kogu NATO, tulenevalt. Mis juhtus neljapäevast peale? Sõbrad, vene väed viidi sisse täiendavad 800 meest. Täiendavad raskeväekahurid, käib sõda.

Taavi Rõivas: Just, ja sa ütled, et julgeolek ei ole Eestis peateema, et hoopis mingid muud teemad. Sa lähed juba indu, väga hea. Nii sa peadki minema.

Juhan Parts: Oot-oot. Ei, ära-ära. Ma ei ole sellist asja. Kuule, Isamaa ja Res Publica Liidu jaoks on julgeolek alati olnud absoluutne prioriteet, aga me ei saa olla nii totud, et me lähme kaasa praegu meie hüpoteetilise vaenlase sooviga, mida nad tahavad, et Euroopa läheb. Tegelikult me kõik viime hirmuõhkkonda. Julgeolek on absoluutne prioriteet, aga selleks, et meil oleks kodanike kaitsetahe, peab iga inimene tundma, et riik teda hoolib. Meil peab olema majanduslik kindlustunne, majanduslik julgeolek, siis on inimene valmis ka kaitsema seda riiki. Vot see on see küsimus, miks majanduslik küsimus on täna kõige tähtsam.

Postitus nr 17. 22. veebruar

Juhan Parts: Hea Eesti rahvas, ülehomme saab Eesti riik 97 aasta vanuseks. Minu üks poegadest, viieaastane Karl Juhan käib minikoolis, ja nad olid eile koos oma õpetaja Tiinaga teinud koos ühe kunstiteose. See on Pika Hermannini torn, milles lehvib sinimustvalge lipp. Ja nad olid arutanud, mis on Eesti riigi mõte.

Mis on Eesti mõte? Muidugi on Eesti ainuke riik maailmas, kus räägitakse Eesti keeles, arendakse Eesti kultuuri ja elatakse Eesti moodi. Täna, ja nii peab olema ka sada ja tuhat aastat tulevikus. Kuid Eestil on veel üks oluline mõte. Eesti riigi mõte on tagada vabadus. Vabaduse mõte on tagada isamaa. Isamaa on armastussuhe. Ja me väga soovime, et igal inimesel oleks

ka armastussuhe oma isamaa suhtes. Siis on inimesed täiuslikumad, õnnelikumad, rõõmsamad.

Minu käest on küsitud, kas Eesti riik on ohus? Ei ole ohus, kuid me ei tohi alluda hirmutamistele, tulgu see Eesti seest või välismaalt. Me oleme ajanud järjepidevat poliitikat kakskümmend ja rohkem aastat. See on meie ühine saavutatu, ja me võime täna öelda, et Eesti on hästi kaitstud, kuid me ei tohi magama jääda. Meil on vaja ka siin muutusi.

Kuidas ikkagi inimeste jõukus tulevikus kasvab? Ehk jutt meie majanduse elujärjest. Majandus sõltub rohkem kultuurist, kui me tegelikult iseendale aru anname. Mitte Exceli tabelitest. Kultuur, see on aga väärtused, hoiakud, veendumused, mis juhivad meie igapäevast elu. Kuidas on lood nendega, mida me tahaks näha rohkem? Me tahaks näha avatud vaimu.

Me peame rohkem julgema ette võtma, nii inimese, perekonna, ettevõtja, aga ka riigi tasemel. Ei ole vaja kogu aeg karta ebaõnnestumist. Töö, ainult töö toob tulemusi, ja me peame tulevikus tegema rohkem tarka tööd. Eesti visadus ja jonn. Kui miski õige asi ei tule kohe välja, tuleb uuesti proovida. Ja kõige tähtsam, me peame nüüd ja edaspidi jääma iseendaks, tegema asju Eesti moodi. Me ei pea tegema asju kellegile ettenäitamiseks või kiitasaamiseks.

Minu käest on küsitud, aga miks IRL nii palju jandab selle madalapalgaliste maksureformiga? Aga see näitab, kui visalt tulevad tänases Eestis vajalikud muutused. See on õiglane samm, see on moraalne samm. Me aitame järele neid inimesi, keda on Eestis sadu tuhandeid. Kes ei tule oma raske tööga ots-otsaga kokku. Sellest võidavad kõik. Ja lisaks, on ta parempoolne samm. Me ei lasu suurt koormat sotsiaalsüsteemile, vaid inimene saab tulevikus iseendaga hakkama. Inimene, kes tuleb endaga toime, on väärikas, ja väärikas inimene panustab alati rohkem ka ühiskonda.

Kohe hakkab superstaarisaade. Teadke, Eesti noored, et tegelikult on teis kõigis olemas superstaar. Pole tähtis, kas te saate superstaariks arvutis, kokanduses, teiste õpetamises, ehituses, millest iganes, mida on Eestile vaja. Need poisid ja tüdrukud, kes täna tulevad prožektorivalgusse, näitavad teile eeskujut, tegutsemistahet, julgust proovida. See kulub meile kõigile ära. Head Eesti inimesed, on valimiste aeg. Teie käes on võim, et demokraatia ei muutuks tüütuks rutiiniks. Oma valik tehke südametunnistuse järgi. Palju õnne sulle, armas Eesti! Meie ühine isamaa.

Sotsiaaldemokraatlik erakond

Postitus nr 30. 15. jaanuar

Mis on kõige kriitilisemad küsimused, millega uus valitsus tegelema peaks?

Raivo Vare: Esiteks, välise julgeoleku tagamine. Teiseks, ekspordivõimekuse kasvatamine. Kolmandaks töajõu teemadega tegelemine, see tähendab nende lahenduste leidmine, mis ühtpidi korvaks töajõu puudujääki, mis on süvenemas, ja teiseks, mis aitaks kvalifitseeritud töajõu juurdevoolule, mis ongi tegelikult inimeste majandusedu alus.

Kui teeme Eesti riigi reformi, siis millist muutust me sellega taotleme?

Raivo Vare: Esiteks on vaja arenguvõimekust riigile. See tähendab ka riigijuhtimise arenguvõimekust. Me oleme stagneerunud natuke niiöelda. Asendustegevustega asendanud arengu. Teiseks on selle riigireformi tulemusena lihtsalt tõhusust ja tarkust peaks juurde tulema riigijuhtimisse. Ja kolmandaks, oma elu korraldamine peaks minema lihtsamaks. Nii omavalitsuslikus mõttes kui ka tegelikult isetegemise mõttes. Ja kaasatuse mõttes. Ehk siis inimesed peaksid saama rohkem kaasa rääkida, kui siiani esindusdemokraatia meil kasutatud vorm võimaldanud on.

Millest sõltub Eesti julgeolek?

Raivo Vare: Eesti julgeolek sõltub kolmest asjaolust. Üks on meist natuke sõltumatu ja see on see, mis on meist ida pool. Kaks on meist sõltuvad. Esimene on meie enda võimekus. Meie enda võimekus, pühendumus, aktiivsus, nähtavus, muuseas nähtavus on väga oluline. Ja teine on meie liitlaste võime ja soov olla meiega koos vajadusel ja meid toetada ja meiega koostöös seda julgeolekut tagada.

Millist rolli mängib siseturvalisus Eesti julgeolekus?

Raivo Vare: Inimene ju ikka tunnetab seda, kui hea tal on ikka väga paljus selles, kui hästi ta saan niiöelda materiaalselt hakkama ja kui turvaline tunne tal on. Ja see turvalisuse tunnetus ongi tegelikult siseturvalisuse küsimus. Siseturvalisus seda suudab tagada koos välisturvalisusega, mitte midagi muud.

Postitus nr 32. 19. jaanuar

Mida teha, et uuriija Kotkas ei jääks viimaseks politseinikuks Eestis?

Üllar Saaremäe: Sellele ma arvan, et oskab kõige paremini vastata siin härra Anvelt, kes on otseselt ju olnud oma nooruses, mis jääb mu mälu järgi samasse aega, kui ka Kotka noorus,

otseselt olnud ju politseinik ja kriminaaluuriija. Mida peaks tegema, mida peaks Eesti riik tegema? Ma arvan, et see mees on pädev vastama. Mina võin ainult oletada.

Andres Anvelt: Selleks, et politsei ja korrakaitse austaks ja motiveeritult tegeleks ühiskonnaga, peab ühiskond vastama sellesamaga. Mis see tähendab? See tähendab seda, et igasugust rasket ja keerulist ametit tuleb hinnata selle sama palga kaudu. Väga lihtne asi.

Üllar Saaremäe: Olen ma tõesti, selle rolli tehes suhelnud päris paljude politseinikega, ja nagu ma aru saan, noh, nagu ikka, väike palk, pidev kokkuhoid, koondamised ja kõik niisugused asjad, mis puudutavad mitte ainult seda valdkonda, vaid tervet Eestit.

Andres Anvelt: Mõelge selle peale, et inimene, kes peab riskima oma eluga, kes peab aitama teisi, ja samal ajal peab mõtlema, et kas tal on raha, et õhtul perele süüa osta poest. Vabandust, see inimene ei saa olla motiveeritud. Isegi kui ta on patrioot, on tal mõtted mujal.

Üllar Saaremäe: Viimane võmm, praegusel hetkel väga populaarne krimisari, on toonud nii mõnegi inimese minu juurde küsimaks, et mida uurija Kotkas siis nende kandis teeb, ja kas tõesti on riik suutnud palgata endale tõelise politseiniku ka nende väikesesse maakotta? Mitmel puhul on saadetud minuga sõnumeid, et nad ootavad võib-olla veidi rohkem turvalisust, ja nad ootavad võib-olla veidi rohkem seadusesilma kohalolemist.

Andres Anvelt: Teine asi, mis on mitte väheoluline on see, et nende töö oleks ka väärtustatud moraalselt, vaimselt. Et see on auväärt töökoht, kuhu inimesed tahaksid minna. Mitte ainult politseinikud, piirivalvurid, keda on kõige rohkem neist. Aga me ei tohi unustada ka üle tuhande vanglaametniku, maksu- ja tolliametnikke. Neid inimesi, tegelikult, kes natuke täidavad erinevaid funktsioone, aga rinne on sisuliselt üks.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Lilian Tivas (sünnikuupäev: 29.04.1993)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Julgeolek erakondade Facebooki lehekülgedel 2015. aasta Riigikogu valimiste eel“, mille juhendaja on Maie Kiisel,
 - 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace´i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 27. mai 2015.